

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgöny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Hirdetések díjazás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

A kormány feloszlatja az állambiztonsági hivatalokat

Rend.

A kormány elhatározta, hogy a legkíméletlenebb eszközökkel fogja elfojtani a rendbontásnak még a kísérletét is. Maniu Kormány még munkájának legelején áll, még nem volt alkalom arra, hogy programját valóra váltsa, de az elhangzott férfias szavak megnyugtatták mindazokat, akik békére vágytak és vissza kell, hogy rettentse azokat, akik a zavarban, a rendbontásban akarnak érvényesülni. A politikai változást ismét felakarták használni a sötétben bujkálók, hogy a fővárosban a könnyen befolyásolható ifjúságot felingereljék és az ucca zavaros hangulatából kihalásszák saját kis érdekeiket. Az új kormány eddig hangoztatott álláspontjából arra következtethetünk, hogy nyereségek és hasonló eseteknek, amelyek izgalomba hozták az országot, aláásták a külföld előtt Románia presztizsét, többé előfordulni nem szabad.

Nem szabad megtörténnie annak, hogy az ucca irányítsa egy ország politikáját, hogy a hatalmon levő kormánynak ne legyen ereje elhallgattatni azokat, akik megméltózzák az ifjúság fogékony lelkét, akik az uccára hajtják a könnyen lángoló diákságot, hogy ott felöltözzön rombolóknak, pusztítanak és véresre verjenek ártatlan embereket.

Ha Maniu kormányának az a törekvése, hogy arra a kultúrnívóra emelje az országot, ahol Nyugat-Európa államai állanak, akkor meg kell akadályoznia minden olyan anti-kulturális törekvést, amely a legbalkánabb Balkán-állammá süllyesztené le az országot. Ehhez pedig az szükséges, hogy a lelkiismeretes emberek kezébe legyen tetve az ifjúság nevelése. Az ifjúság képviseli az ország jövőjét és hogyan várható a téves eszmékkel megméltózott lelkű ifjúságtól, hogy egykor az Romániát reprezentálja a kulturálmok előtt.

Rend. Ez legyen az etve, ez legyen az alapja a bekövetkezendő építő munkának. Rend, amely utat nyit minden becsületes törekvésnek, amely csak nyugodt haladást biztosít az ország kulturájának és nyugodt életet a polgárságnak. Rend, amely átör minden akadályt, ami a becsületes akarás előtt tornyosul, amelyen keresztül célhoz ér mindenki, aki békére vágyik. Hosszu esztendő zavaros hullámaiból kell kiemelkednie a rend szilárd épületének, amelyet őriznie kell a kormánynak és minden becsületes polgárnak. A bucaresti-i zavargások idegesítő kaoszából, mint egy reménységet ígérő szózat hallatszok ki a kormány határozott ígérete: A legkíméletlenebb eszközökkel megakadályozzuk, elfojtjuk még a kísérletét is a rendbontásnak.

Reméljük ezek után, hogy a bucaresti-i, cluj-i és nagyváradi események, amelyek annyit ártottak az ország kulturájának, gazdaságának, mint egy-egy vesztett háború, csupán kellemetlen emlékként fognak élni Románia lakosságában és elkövetkezett az az idő, amikor az állam politikáját nem az ucca, hanem az ország felelős kormánya irányítja.

Ma döntenek az ostromállapot megszüntetéséről.

Cihocny hadügyminiszter várja a hadbírók és a vezérkar véleményezését. Vaida belügyminiszter feltűnést keltő nyilatkozata a kisebbségi kérdésről. — Leépítik a miniszteriumok autoállományát.

Kiküszöbölik a vad választási harcokat.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A belügyminisztérium ma megcáfolja a Viitorul és a liberálisok kolportálta hírt, amely szerint a Iasi melletti Dornestiben súlyos incidensek lettek volna. A hír alapja csak annyi, hogy az ottani primár s egy gazda összevesztek. A többi ilyfajta hírek is nagyrészt koholmányok s amennyiben előfordultak is lényegtelen incidensek, azok — a kormány szerint — a liberális agentprovokátorok munkájának köszönhetők. Az országban teljes a nyugalom.

Chiosky tábornok, hadügyminiszter mára várja a választ a hadbírókól és a vezérkartól az ostromállapot megszüntetését, illetve a cenzura felfüggesztését illetőleg.

Depescu tábornok, hadügyi államtitkár ma átvette reszortját.

„Kisebbségi törvényt hozunk.”

A szebeni Deutsches Tageblatt bucaresti-i szerkesztője interjú közöl Vaida belügyminiszterrel a kisebbségi kérdésre vonatkozólag.

— A kormány őszinte és egységes véleménye, — mondotta Vaida — hogy

a kisebbségeket ki kell emelni abból az ideiglenes közjogi helyzetből, melyben ma élnek. Ohajunk, hogy egy olyan megoldást találjunk, melyet véglegesnek lehet nevezni.

Epen ezért minden erőnkkel azon munkálko-

Csak egy magyar tagja lesz az új Interimár bizottságnak.

A nemzeti-parasztpárt minden valószínűség szerint Varjassy Lajost jelöli erre az egy helyre. — Ez a megoldás nem fejezi ki az aradi magyarság számarányát.

(Arad, november 13.) Az aradi nemzeti-parasztpárt intézőbizottsága ma délelőtti ülésén foglalkozott az új interimár-bizottság összeállításával. Az új interimár-bizottság hét tagból fog állani. Hat belőle a nemzeti-parasztpárt tagja és egy hely a kisebbségek, helyesebben a magyarok részére van fenntartva.

Az interimár-bizottság román tagjai, mint azt már legutóbbi számunkban is jelentettük, a következők: dr. Hotoran Victor, dr. Veliciu Emil, dr. Botioc Elek, dr. Raicu Aurel, dr. Borneas Gyula és Teodorescu Constantin. A magyarságot az eddigiek szerint, alighanem Varjassy Lajos ny. polgármester fogja képviselni.

Az aradi magyarságra nézve az interimár-bizottságnak ez az összeállítása határozottan sérelmes. Hogy a hét tagú bizottságban az aradi magyar kisebbség részére csupán egy helyet tartottak fent, érthetetlen is, mivel

dunk, hogy egy olyan platformot teremthessünk, melyben az államérdekek és a kisebbségi érdekek megférnek egymás mellett. Elveinket példásan lefektettük a gyulafehérvári határozatokban s mi még ma is ezeknek az alapján állunk.

Végezetül annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy az elkövetkező választásokon sikerül kiküszöbölni a vad választási harcokat Erdélyben a kisebbségi pártok és a többi pártok részéről. Ez a kijelentés nyilvánvalóan csak a kisebbségi pártokra és a szocialista csoportokra vonatkozik.

Mihalache spórol.

Mihalache földművelésügyi miniszter ma átvette hivatalát. Megállapította, hogy a minisztériumnak negyvenhét autója van, melyeket illetékesek és illetéktelenek nyakra-főre használnak. Elhatározta, hogy egy kivétellel elárverezteti az autókot s az így befolyt összeget a költségvetés javára fordítja.

A példa ugylátszik nem maradt hatástalan, mert Costatescu közm. miniszter, aki ma vette át hivatalát, szintén kimutatásokat kért az autoállományról, valamint a személyi kiadások tételéről.

A CFR vezérigazgatójává Fosteicu mérnököt nevezték ki.

Pénzügyi államtitkár Baltenescu kereskedelmi akadémiai professzor. Titulescu munkatársa, az Averescu-kormány volt államtitkára lett.

ez az egy hely egyáltalán nem kifejezője a magyarság számarányának. Különösen feltűnő ez akkor, amikor a mostani interimár-bizottságnak, amely ugyancsak 7 tagból áll, három magyar tagja van.

Kérdést intéztünk ezzel kapcsolatban a nemzeti-parasztpárt egyik aradi vezetőjéhez, aki a következőket mondotta:

— Az interimár-bizottság szerepe egész ideiglenes valami lesz és valószínű, hogy már a választások idején ujja fog alakulni, ha ugyan addig nem lesz meg már az új vérosi tanács is. Szerintünk nem lehet sérelmes a magyarságra nézve, hogy csupán egy helyet kapott, mert hiszen nálunk ez az egy is többet tud elérni, mint más bizottságban esetleg három. Lehet különben az is, hogy ez az összetétel még hamarabb meg fog változni, ez azonban attól függ, hogy milyen köztedés jön létre köztünk és a Magyar Párt között.

Váratlan fordulat az Averescu-féle tanácsfeloszlátás ügyében.

A Legfelsőbb Semmitőszék helyt adott Robu János dr., az első városi tanács feloszlátása ellen beadott felebbezésének és érdemleges tárgyalás alá veszi az ügyet, — Jövő év január 18-án lesz a tárgyalás. — Robu János dr. 840.000 lej fizetésmegtérítést követel.

(Arad, november 13.) Tegnap délután tárgyalta a Legfelsőbb Semmitőszék az első városi tanács feloszlátásának ügyét. Az első Robu-féle tanács tagjainak megbízásából Cotioiu Romul dr. aradi ügyvéd jelent meg a tárgyaláson. Mint ismeretes, Robu János dr. volt polgármester felebbezést adott be az Averescu-kormány ama rendelete ellen, melyben az aradi városi tanácsot feloszlatták. Az ügy a timisoarai (temesvári) táblához került, amely kimondotta, hogy csak akkor veheti tárgyalás alá a felebbezést, ha a felperes alaki jogszabálysértést, vagyis alaki hibát tud bebizonyítani. Miután ilyen Robu János dr. nem hozott fel, csupán azt akarja beigazolni, hogy a feloszlátás nem történt olyan tények alapján, amelyek megfelelnek a közigazgatási törvény 273-ik szakaszában megjelölt „rosszhi szemű, a várost megkárosító gazdálkodásnak”, elutasította a kérelmet. A tábla ítéletének indokolásában kimondotta, hogy

érdemben az ügyet nem tárgyalja, miután megállapítja, hogy a minisztérium megie-
lelt az előírt formáságoknak, tehát vezérfelügyelőt küldött ki a tanács ügyeinek felülvizsgálására, a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács véleményezését kérte ki a vizsgálat ügyéről, összehívta a tanácsot, hogy a felhozott vádakra védekezzen és végül teljesen a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács véleményezése alapján döntött.

Az elutasító végzést dr. Robu János megfelebbezte a Legfelsőbb Semmitőszékhez, kérve az ügy felülvizsgálását. A semmitőszék ma foglalkozott a tanácsfeloszlátás kérdésével és kimondotta, hogy

a bíróságnak nemcsak alaki szempontokból, hanem érdemlegesen is tárgyalnia kell a beadott felebbezéseket és ezért helyt adott Robu dr. kérésének, kimondva, hogy felül kell vizsgálni azt, hogy a feloszlátó rendeletben ismertett tények megfelelnek-e a közigazgatási törvény 273-ik szakaszának. A semmitőszék mindjárt érdemben tárgyalás alá is akarta az ügyet venni, azonban a belügyminisztérium jogügyi osztá-

lyának képviselője kijelentette, hogy csak néhány nappal ezelőtt kapta kézhez az aktákat és nem volt kellő ideje az akták áttanulmányozására. A semmitőszék elfogadta a kifo-

Barabás Béla összehívta a Magyar Párt intézőbizottságát.

(Arad, november 13.) Az Aradi Közlöny mai számában jelentette, hogy az aradi Magyar Párt november 18-án délelőtt tíz órakor intéző-bizottsági ülést tart a párt helyiségében. Az ülés tárgya az új politikai éra következtében beálló helyzet megbeszélése lesz. Az intéző-bizottság összehívása elsősorban azért történt, mert — mint jelentettük — ebben az irányban kérés érkezett a párt vezetőségéhez. Felkerestük dr. Barabás Bélát a Magyar Párt elnökét, aki az intéző-bizottság üléséről a következőket jelentette ki:

— A romániai politikai életben beállott változás s az ezzel kapcsolatos új kormányalakulat szükségessé teszik, hogy a magyarság behatóan foglalkozzék saját kisebbségi ügyeinek remélhető jobbrafordulásával s azaz, hogy

az országban lévő magyarság egységes és tömör állást foglaljon el a közeledő parlamenti választások alkalmára.

A gyorsan perdülő politikai eseményekből folyó kényszerűség szükségessé teszik, hogy nem elkésve, de kellő időben tanácskozzunk a magyarság komoly magatartásáról. Ezen célból összehívom az aradvárosi és aradmegyei magyar párt intéző-bizottságának tagjait, azért is, mert ezt az összehívást nálam néhányan kérelmezték. A tanácskozás célja az is, hogy itt városunkban és megyénkben egységes elhatározásra és minden más politikai alakulatok és pártokkal szemben imponáló egységben tömörüljünk. E nélkül hiábavaló lenne minden küzdelmünk és jóakaró törekvésünk. *Egységben az erő!*

gást és kimondotta, hogy 1929. január 18-án tartja meg ez ügyben a tárgyalást. Jogászai körökben nagy meglepetéssel pertraktálják azt az érdekes körülményt,

hogy a Curte de Casatie nem utalta vissza az ügyet a timisoarai táblához, hanem maga tárgyalja le az ügyet. Amennyiben a Legfelsőbb Semmitőszék visszahelyezné a régi tanácsot, ez esetben Robu János dr. polgármesternek körülbelül 840.000 lejt ítélnek meg az 1926-tól 1928-ig elmaradt fizetése címén.

— A gyűlés idejét 1928. évi november hó 18-ika, vasárnap délelőtt 10 órára tűzöm ki, a magyar párt hivatalos helyiségében, Strada Cloșca (Szent László-ucca) 7. szám. Az intéző-bizottság ülése után, a vidékről bejövő tagtársaink tiszteletére együtt ebédelünk, egy később meghatározandó helyen.

Erősen lecsökkent az Etna lávaömlése.

Egy-két napon belül újra kialszik a tűzhányó. — A pusztulás méretei a borzalommal határosak. — Az olasz kormány a halléktalanok részére új házakat épített.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Giurati közmunkaügyi miniszter jelentést tett a minisztertanácsnak arról, hogy az Etna kitörése következtében 700 ház teljesen elpusztult, 5000 ember hajléktalanra vált és 1200 hektár narancs- és citromerdő teljesen elpusztult. A miniszter bámulattal emlékezett meg a lakosság bátor magatartásáról és arról, hogy a rendet és a fegyelmet egy percére sem zavarta meg semmiféle incidens. A minisztertanács kimondotta, hogy a hajléktalanok részére új házakat épített.

Az Etna-observatorium jelentése szerint a lávaömlés erősen csökken és a helyzet az egész vonalon javuló. Santollánál megkövesedett már a láva, míg más helyeken lassan halad előre és hűlésben van. A kráter valószínűleg rövidesen kialszik, a kitörési tevékenység a kráter felületén megszűnt.

A csunya férfi.

Beszélgetés Adolphe Menjouval, a „végzetes férfivel”, aki ellenállhatatlan, mert csunya.

Nizza, november...

Mindig tudtam, hogy Adolphe Menjou szerencsés ember, de, hogy kegyetlen is tudjon lenni, azt sehasem hittem volna. Ezt, sajnos, a saját bőrömről kellett tapasztalnom, mikor nagynehezen beállítottam hozzá interjuert. A „divo” nagyon haragos volt, csak néhány napra van itt inkognitóban és a legkevésbé nem örül annak, hogy egy újságíró merészel alkalmatlankodni nála.

— Ugy? Szóval interjut akar? Nagyon helyes! Majd ellátom én a dolgát! Tehát: teljesen szükségtelen, hogy kérdezzon, mert ugyis kívülről tudom, hogy mit akar kérdezni. Elmesélheti tehát, hogy Adolphe Menjou az amerikai filmek híres Don Juanja, délfranciai termék, mert Pau-ban született, mint ama IV. Henrik király, aki az egész politikát abban az emlékezetes mondatban foglalta össze: „azt akarom, minden alattvalómnak tyuk főjön a farkában”. Szükségtelen talán hozzátenni, mert már ugyis mindenki tudja, hogy évek óta Amerikában élek, mint a felhőkarcoló. Megirhatja azonban azt a szenzációs hírt, hogy van két fél-bajszom, amelyek együtt egy tökéletes „accent circonflexe”-t alkotnak. Ezek közül a baloldali mint fatális bajsz szerepel a filmen, míg a jobboldali a társaságot szolgáltatja neki. Szintén fatális szemeim alatt kis bőrzacsokot hordok, amelyek természetesen és szintén csakis nemes célokat szolgálnak. Az egyik a koromat pletykálja el mindenkinek, a másikbar szükség esetén bármelyik helyes hölgy ouderes dobozát és „rouge”-át elhelyezhetem.

Mondja el azt is, hogy elegánsan öltözöm, ugyanazzal az angol lordhoz illő eleganciával, amellyel az a bizonyos másik Adolphe Menjou, akit a hölgyek az egész világon bámulnak a mozisztétijében. Egy hollywoodi orvos, aki annyira híres, hogy jelenleg sehogy sem tudok a nevére visszaemlékezni, megállapította, hogy az eleganciám a vakító eleganciák csoportjába tartozik és ezért minden női kliensének kötelezővé tette a fekete szemüveg hordását, ha rám akartak nézni.

— Rövid idővel ezelőtt Párisban voltam, ahol egy „grand-guignol”-ban játszottam a főszerepet: a házasságomban. A feleségem egy losangelesi fiatal hölgy, szőke, mint egy walkir, sok dollárt tart a bankban és sok y-t a nevében. A házasság után megfordítottam a dolgokat; az összes y-okat a bankba tettem, a feleségem nevével pedig dollárral töltöttem meg. A házasságra az kényszerített, hogy miután szokva vagyok minden 15 napban megnövesülni, 100.000 frankért per film, végre ingyen s komolyan is meg akartam ezt tenni. Azt akartam, hogy végre egyszer nem a megszokott papkórta áldja meg a házasságomat, 10 dollárért naponta. De miután feledékeny vagyok, mint az egoisták szíve, a szertartás után önkéntelenül ezt mondtam a papnak: „Az ön játéka bizonyára nem ér kevesebbet 6 dollárnál, de vigyázzon, mert a Paramountnál szűken mérik a pénzt és képesek csak öt dollárt adni érte”.

— Voltak, akik azt kérdezték tőlem, mi a sikeremnek a titka. Nagyon egyszerű kérdés: a sikert nem a titkok hozzák. Vagy jön, vagy nem, ez az egész. Épen úgy nem lehet előre tudni, mint ahogy a rulett golyója feketén, vagy pirosan áll-e meg. Mondja el azt is, hogy

40 éves vagyok bőven, híres vagyok, mint a gyomorhaj, foglalkozásomra nézve pedig én személyesítem meg 1928. „legvégzetesebb férfiat”. Az én ellenállhatatlan 18 karátos szépségem eredeti azért, mert csunya. A mi korunk az előreláthatatlant, a hihetlent, az új dolgokat kívánja. A szép férfit játszani akkor, amikor valaki ténylegesen szép, az nem új, nem hihetetlen, még csak nem is előreláthatatlan. Én azonban a szép férfit játszom, holott egyáltalában nem vagyok az; ez a nagy felfedezés. Egy napon, 22 éves voltam akkor, már majdnem lemondtam. Tükörbe nézve ugyanis azt kellett megállapítanom, hogy szép vagyok. Egy olyan autentikus szépség boldogtalan tulajdonosa voltam, hogy Julia, ha engem lát, bizonyára megcsalta volna Romeót én értem. A sikereim a nőknél mindennap számosabbak lettek. Elég, ha elmondom, hogy egy szép napon, pontosan 1910 március 22-én 37 szőke varróleány lett öngyilkos értem, mert nem tudták elviselni a visszautasításomat. Párisban egy nyilvános árverésen egy kaukázusi hercegnő 100.000 rubelt fizetett egy zsebkezdőmért, melyet alig használtam. Röviden, kétségbeesett módon tetszettem, annyira, hogy a filmkarrierem, mint szép-csunya férfi, teljesen elérhetetlennek látszott. Szerencsére ekkor a kezembe került egy hirdetés: „Világhírű csunyasági intézet. Bármiféle nyomorékságot garantálunk 15 napon belül”. Azonnal odautaztam, ahol az intézet igazgatójának sikerült két hét alatt megadni nekem, amire vágyódtam. Így lett belőlem „végzetes férfi”. A mi időnk esztétikája nem engedi meg, hogy akármilyen Rodolfo Valentinóba beleszédüljünk, aki a valóságban harmadrangu kis nőcskéken kívül mást úgy sem hódított meg, akármint mondanak is.

Arad új rendőrprefektusa: dr. Moga Romulus

A nemzeti-parasztpárt intézőbizottsága a fiatal és szimpatikus ügyvédet jelölte ma az aradi rendőrség élére. — A rendőrigazgatói állást Giurgiu Romulusszal fogják betölteni. — Marsieu prefektus ma délután magával vitte a jelöléseket Bucurestibe.

(Arad, november 13.) A nemzeti-parasztpárt aradi tagozatának végrehajtó-bizottsága ma délelőtt dr. Marsieu Iustin lakásán a prefektus elnöklése mellett ülést tartott, amelyen megejtette a jelöléseket a fontosabb aradi állások betöltésére. Az intéző-bizottság értesülésünk szerint

a rendőrprefektusi állásra elsősorban dr. Moga Romulus aradi ügyvédet jelölte,

akinek kinevezése tekintettel arra, hogy dr. Vaida belügyminiszter teljesen szabad kezet adott az aradi tagozatnak a szóban forgó állások betöltésére, illetve megígérte, hogy az ezirányú kívánságokat a legmesszebbmenően honorálni fogja — biztosra vehető.

Mint ismeretes, különösen a rendőrprefektusi állás betöltése körül az elmúlt napokban számtalan kombináció és név merült fel, amelyek azonban ugyilátszik nem rendelkeztek komoly alappal.

Dr. Moga Romulus jelenleg 34 éves. Kiváló képzettségű, rendkívül előzékeny modoru, szimpatikus ember, aki a háboruban a volt osztrák-magyar hadseregben, mint tüzérségi szolgálat, majd a román hadseregben repülő-tiszt volt. 1920-tól 1925-ig Petrosaniban volt rendőrfőnök, majd Clujon befejezte jogi tanulmányait, letette az ügyvédi vizsgát és Aradra került, ahol most is, mint a Victoria Takarékpénztár egyik jogtanácsosa működik. Dr. Moga, aki kitünően beszél magyarul is, minden tekintetben alkalmasnak átszik ennek a fontos pozíciónak betöltésére.

A nemzeti-parasztpárt aradi intéző-bizottsága még egy rendőrségi állás betöltésére tett előterjesztést és pedig az aradi rendőrigazgatói állásra. Ezt a tisztséget Giurgiu Romulussal akarja betölteni a párt. Giurgiu kinevezése ugyancsak biztosra vehető. Giurgiu Romulust nem kell bemutatni az aradi közönségnek, amely még aradi rendőrtiszt korából ismeri ezt a szimpatikus, korrekt és közkedveltségnek örvendő tisztviselőt. Giurgiu mint I. osztályú komiszar működött hosszabb ideig az aradi

A mai nőnek nem kell a szép férfi és az én sikereim ennek a rettenetes valóságnak legéke-
sebben szóló példája.

— Akar még egyebet tudni? N-e-e-e-m? Ne kérdezzon! Ha rám akar fogni még valami „charme“-ot, írja meg, hogy az ebédet a gyümölcsön kezdem és visszafelé menve, az előételen végzem, hogy Hollywoodban van 32 kék macskám, egy vörös elefantom és egy idomított teknősbékám. Akar autogrammot? Adjon egy jó tollat és egy darab papírt, akár egy csekket is irok. Aláírok mindent. Itt van 560 darab fényképem, válasszon ki belőle anynyi tucatot, amennyit csak akar. Akar teát, kávét, bort vagy likört? Ha tetszik, még a szobámat is átadom.

— Mindezek ellenében csak egy dolgot merészelnék kérni: mondja meg, ha nem farsztja nagyon, hogy szeretném, ha nem üldöznének, pardon, nem kérnének tőlem interjút. Ha pedig minden áron nagyon udvarias akar lenni, akkor felhatalmazom annak a hírnek a terjesztésére, hogy öngyilkossági szándékból a tengerbe ugrottam.

— Nagyon örültem a szerencsének és üdvözlöm Önt.

Egy szót, egyetlenegy szót sem sikerült kinyögnöm az egész beszélgetés alatt. De az interjú megvolt és ez talán megérte a két piramidont és a jeges borogatásokat, amelyeket egész este a fejemen kellett hordanom.

rendőrségnél és az I. kerület vezetője volt. Amikor az Averescu-kormány bukása után a liberális-párt került uralomra, Giurgiut Sina-

Georgescu ezredes távozik Aradról.

Az aradi tisztikar bankettel bucsuztatta el a népszerű törzstisztet. — Arad új vezérkari főnöke: Manafu alezredes.

(Arad, november 13.) Arad tisztikarát nagy veszteség érte: Georgescu ezredes, az első lovas-hadosztály vezérkari főnöke eltávozik Aradról. A kiválóan képzett, szimpatikus törzstisztet, aki hat esztendőn át közmegelegedéssel töltötte be meg lehetőségen súlyos tiszteit az aradi vezérkar élén, a hadügyminiszter felsőbb szolgálati érdekből Szébenbe helyezte át és az ottani lovasiskola vezetésével bízta meg. Georgescu ezredes bucsuztatására a vezérkar és az aradi helyőrség tisztikara a Vadászkiert-étteremben hétfőn este nagyszabású bankettet rendezett. A banketten több felkösztöntő hangzott el és a tisztársak meleg sza-

laba helyezték át, mire ő azt kérte, hogy hagyják meg Aradon. Ezt a kérését nem teljesítették, viszont Giurgiu nem fogadta el a delegálást és itt maradt Aradon, ahol a nemzeti-parasztpártban fejtett ki nagy politikai tevékenységet egész mostanáig.

Ugy ezeket, mint a többi jelöléseket, amikről lapunk más helyén emlékezünk meg, ma délután dr. Marsieu Iustin prefektus magával vitte Bucurestibe, ahol rövidesen megtörténnek a kinevezések.

vakkal bucsuzatták szeretett ezredesüket.

Georgescu távozásáról különben Arad polgársága is sajnálattal értesült. A felette rokonszenves főtiszt mindenkor a szív és az ész szavára hallgatva, a legnagyobb körültekintéssel látta el fontos hivatalát és előzékeny modorával mindenkor mindenki megbecsülését és szeretetét vivta ki Arad társadalma mélyen sajnálja Georgescu ezredes távozását, de bizik abban, hogy utódja, Manafu alezredes, — akiről még áthelyezése előtt sok jót hallottunk — elődje szellemében továbbra is istápolni fogja a hadsereg és a polgárság közötti eddigi jóviszonyt.

Az új prefektusok névsora.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kormány ma hozta nyilvánosságra az új erdélyi megyei prefektusok névsorát. Az új prefektusok közül igen sok ismert, tekintélyes nevű nemzeti-parasztpárti politikus és volt képviselő van. A névsor egyébként a következő:

Hunyad: dr. Rozvan István.

Torda: Mirrea János.

Szörény: Mocion Ior.

Marostorda: Vescan Pál.

Alsófehér: Papp János.

Kisküküllő: Boila Zamfir.

Nagyküküllő: Arnutu Mihály.

Brassó: Juciumu Cornel.

Beszterce: Buteanu Vasile.

Szilágy: Aciu Virgil.

Bihar: Valascu Demeter.

Máramaros: Juga Gábor.

Szatmár: dr. Dobosi László.

Az új prefektusok eskütel véget holnap reggel érkeznek Bucurestibe.

Megnyilt a budapest—newyorki telefonforgalom.

Elsőnek gróf Bethlen és Kellogg folytatták beszélgetést. — Egy budapesti—newyorki kapcsolat közel százezer leibe kerül.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Tegnap nyit meg ünnepélyes keretek között a Newyork—Budapest közötti telefonvonal. Az első beszélgetést Bethlen István gróf miniszterelnök folytatta Kellogg amerikai külügyi államtitkárral. A beszélgetők rendkívül tisztán értették egymás hangját. Bethlen gróf üdvözölte a külügyi államtitkárt és a magyar kormány nevében jókívánságait fejezte ki az amerikai nemzet iránt, amelynek jóakarata jelentékeny módon járult hozzá Magyarország pénzügyi rekonstrukciójához. Kellogg az Egyesült-Államok nevében üdvözölte a miniszterelnököt és boldogságot, jólétet kívánt a magyar népnek.

A beszélgetés után Buttler-Wright budapesti amerikai követ folytatott beszélgetést Pelényi János washingtoni magyar

Megjuialmazott aradi tűzoltók.

Az interimár bizottság pénzjutalomban és dícsérciben részesít három önfeláldozóan bátor tűzoltót.

(Arad, november 13.) Még az elmúlt éváron történt, hogy az aradi állomás raktárában tűz ütött ki. A tűzoltóság nagy készséggel kivonult és többórás munka után eloltotta a tüzet. Közben három tűzoltó súlyos égési sebet szenvedett s hosszabb ideig kellett emiatt orvosi kezelés alatt állniok. Mihailovics Gyula főparancsnok a kötelességteljesítés közben megsebesült három tűzoltót dicséret végett terjesztette fel a város vezetőségéhez, az izgalmas események azonban háttérbe szori-

ügyvivővel, majd Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár beszélt Mr. Padmore-val, az amerikai külügyminiszterium egyik tisztviselőjével. Az első beszélgetést Silbermann Ábris; egy Budapestről Newyorkba vándorolt, jelenleg dúsgazdag ember végezte, aki előzőleg kábelén értesítette családját arról, hogy felhívja őket. A Silbermann-család Király-uccai lakásában az egész rokonság összegyűlt és pontban fél ótkor jelentkezett a telefonnál Newyork.

— Halló, itt Silbermann Ábris. Az édesanyámmal szeretnék beszélni. Örülök mindnyájatoknak.

Az ezüsthaju, idős asszony könnyes szemmel beszélt néhány szót fiával. Az anya után a többi rokon, majd egy újságíró beszélt Silbermannal, akinek a félórás beszélgetés körülbelül 90.000 leibe került.

tották a három tűzoltó ügyét, amely csak ma került az interimár bizottság elé.

Ma délelőtt tárgyalta az interimár bizottság a három bátor tűzoltó ügyét és elhatározta, hogy jutalomban részesíti őket. Kimondta, hogy Cioban Demeter alparancsnok és Hegedűs György őrmesternek öt-ötezer lej, a legsúlyosabban megsebesült Strengar János tűzoltónak tízezer lej jutalmat ad. A határozatot Aradváros vezetősége elismerésével egyetemben ünnepélyes formák között hirdetik ki. A tűzoltólaktanya udvarán egybegyűtik az egész tűzoltóságot s valamennyiök jelenlétében Robu János dr. interimár bizottsági elnök, vagy Mihulin Miklós elnökhelyettes hirdeti ki a város vezetőségének határozatát.

Megnyitak a Városi kávéház ujonnan átalakított és kibővített kényelmes játékszobáit

Marsieu prefektus holnap teszi le az esküt

— Csak pénteken délben foglalhatja el hivatalát. — Miloteanu vezér-felügyelő visszautazik Bucurestibe.

(Arad, november 13.) Marsieu Justin dr., Arad megye új prefektusa ma reggel táviratot kapott a belügyminiszteriumból, amelyben közölték vele kinevezését és felhívták, utazzon Bucurestibe eskütétel céljából. A prefektus ma délután utazott el Bucurestibe, ahova holnap reggel érkezik meg. Holnap délben leteszi az esküt Vaida-Voevod belügyminiszter kezébe, majd holnap este visszaindul Aradra. Így tehát elmarad a prefektúra szerdára tervezett átvétele és csak, legjobb esetben, pénteken délben veszi át Marsieu Justin dr. új hivatalát.

Az aradi prefekturára ezideig még nem érkezett hivatalos értesítés Marsieu dr. kinevezéséről. Miloteanu belügyi vezér-felügyelő, delegált prefektus kijelentette, hogy amint megkapja a miniszterium értesítését, intézkedik aziránt, hogy a hivatalát átadhassa az új prefektusnak és visszautazik Bucurestibe, ahol elfoglalja a miniszteriumban viselt eddigi állását.

Irodalom és művészet

Ormos Iván: *Esti társ.*

Jrta: Fekete Tivadár.

Kifürkészhetetlenek a poétai ösztön gyökerei. Valahonnan, egy egészen titokzatos és mélységes melegágyból, önmagukban és önmagukért, versek virágnak ki, egy ifjú ember száján sóhajba szakad a hörgés, a sírás, a robbanó forradalom, vagy az ujjongó kék, a lázadó egetverés, vagy a csodálföltött méla elbámulás. Ez a fiatalember legfeljebb 26 éves, Ormos Ivánnak hívják, újságíró Timisoarán, költő máskülönben és az „Esti társ” a harmadik verseskönyve. Ösztön-költő. Nem tehet róla, hogy poéta, hogy „holt sziklákon kuszik az Ég felé” s hogy „az ezüstlő csöndön át” a Hold „rőt galoppját” figyeli éjszaka. Az inegalitások, a kozmoszsal való ölekezések, a csillagok, a Hold és az Ég lovagja Ormos, formában és hangban szokatlan megnyilatkozásokkal, lírájában olyan finom, természetfeletti és ihletett borzongásokkal, amikre olyképp figyelhetünk fel legjobban, ha nem erőszakoskodunk azzal az aktussal, amely szívesen avatja egyszerűben az erdélyi legelsők sorába.

Igen, járni a csillagkoszorúk alatt, erdők és források örök italát szürcsölni és járni az apró füszálak zöld szirmjai között — beléjük olvadni — őket magunkba égetni — hallgatni a szelid kolumpok sírását az esőcsatornában: Ormos Iván lírájának összefüggései vannak a Mindenséggel. Jó is, hogy mindez az ösztönből fakadt, mert ha egyszer asztronómiát tanult volna, sohasem írta verseket a csillagokról. Ám ez nem minden. Vagy pontosabban: a Mindenség nem minden. Látni ezt a lírikust akarom, akinek saját magával van találkozás. Kíváncsi arra a költőre vagyok, aki „ha keze a föld pulzusán pihen” — nemcsak a vizesések mély és szelid zuhanását hallja, hanem a templomi koldusok énekétől a szeretője sikolyán át az angol királyhimnuszt is. A költő füledobóját a világ, nemcsak a Holdjával, az égitestjeivel és a fonásával, hanem problémáival, hitével, forradalmaival és jelszavaival. Vigyázat: nem világnézetet kérek, hanem szemidegeket és fülhártyákat, amiben a megtorpant szerelmeiktől kezdve minden beletörök, egészen a lindberghi tettig. Kérek tanulságokat, kiábrándulásokat, fanyarságo-

kat, vagy süvöltő szónoklatot. Kérek erőt. Kérek ordítást, nem bánom, nem rimeset, artikulátlant, szivbemerkolót, sikolyt, zuhanást, kakofóniát, néger ütemet, magyar nyelvet és ötperc kiszállást a tejúti tramway-ból, öt percet csak, idele, tessék lelépést fizetni a göncölszekér kocsisának és utanaszorgolni a rohanó autó benzinjének. Több emberit, több magába-visszakerülést, több harcot, kevesebb sóhaj. Hisztériát is kérek. Nem bánom, nyafogást is. Pózt is. Igazat, hazugot vegyesen. Erőt, erőt! Folytonos bámulás és hívő-megadás helyett pogány nekificamódást. Még egy fütyűszóval is megelégszem. Kérek valamit, ami meg-
ráz, ami kihoz a sodromból, amin elsipitom magam, kérek egy szédítő ejhát! a magam számára, s valami gyönyörű kint, vagy egy gyűszűnyi érmetszést, a versekben. Karmester ur, koncertet kérek!

Bár, őszintén szólva, kérhetnék világnézetet is, életkorra, de nem korszakra való tekintet nélkül.

Ormos kezdettől kezdve nem ír rimes verset. Rítmososat is alig. Verseinek van egy bizonyos finom, belső zengése. Az ember nem írhatja le ezt a három szót: „csendes, örök, ősz” hogy ne érezzen benne muzsikát. S ahhoz, amit átfog a lírája, a vízest és a csillagot és az erdőt, kitűnően hangszerez szavakat, csobogót, szikrázó, suttogót, amilyent a természetrajz szerint illik. (Ösztön!) Vannak versei, megejtően hangulatosak, szavai, amik egy egész évszak minden karakterét egyszerre dobják elének: (odakint halk rekviemet dudolnak a fák) — mondatai és kifejezései, amik keresetlen kibuggyanásaikban frappáns festésűek. (Megcsókollak, ha zören odakint a holt avar.) Egvetlen csellóhur a poézise, speciálisan halk, tónpa, mély és finom bugással. Ilyen is van: halk lira. De Ormossal történnie kell valaminek. Utazzon el egy félévre csak. Valami halálos impresszió zuhanjon rá, adják neki a Földet, mert az Eget mindenki megkaphatja. Egy asszonynak kéne jönni, aki két-három csepp vért kiszív a szívéből, szalmaszálon. Vagy egy ujjongó, nagy, reszkető élménynek, amitől szeméből kibuggyanna egy égő, emberi igazi könnycsepp. Ez a földi, sós, egyszerű csepp lenne lírájának ragyogó csillaga, mert a földből lett és a földre hullott.

Karácsonyi és egyéb alkalmi ajándékokat

saját árban vásárolhat a

Grallert-féle végeladason

Arad, Bul. Regina Mária 18. (Polg. Takp. épület.)

Órák! Ekszerek! Disztárgyak!

Természetesen a Telmányi-koncerteken már megszokott ováció, meleg ünneplés és számos ráadás most sem maradt el. Kósa György kongeniális társa volt Telmányinak, nemcsak mint briliáns kísérő, hanem mint önálló játékos és komponista is. Bartók „Régi táncoták” ciklusát és több ráadást, köztük egy frappáns hatású saját kompozíciót adott.

Dr. Sz. K.

* A színház heti műsora. Szerda: Ördög (Molnár-ciklus előadása, vigiáték. C. bérlet.) Csütörtök: Doktor ur, vigiáték. A. bérlet.) Péntek: Cärevecs (Lehár-operett, premier. B. bérlet.) Szombat: Cärevecs (Lehár-operett, C. bérlet.)

* Bálint Gyula képképzésének sikere. Bálint Gyula, az Egyiptomban élő kiváló aradi festőművész idei tárlata a szokatlan nagyarányú érdeklődés jegyében indult meg. Egy Bálint-kiállítás mindenkor különösebb eseménye volt Arad képzőművészeti életének, de az elismerés a művész idei tárlatának anyaga iránt annál is érthetőbb, mert Bálint ezúttal pompásabbnál-pompásabb kompozíciókkal lepte meg itthoni barátait. A tárlat különös érdekességét csak emeli, hogy a Minorita Kulturház termeiben Bálint azokat a szingazdag pasztelleket is kiállította, amelyekkel a decemberi bucuresti-i (Mozart-terem, Calea Victoriei) tárlatán fog szerepelni.

* Felhívás a bérlőkhöz. A színház igazgatósága tisztelettel kéri a színház t. bérlőit, hogy a bérlet második része esedékes lévén, a színházi pénztárnál lefizetni sziveskedjenek.

* Bálint Gyula egyiptomi festőművész képképzése a Minoriták Kulturházában nyitva d. e. 10—1-ig, d. u. 4—8-ig.

* Szerdán és csütörtökön, a Molnár-ciklus első része kapcsán, két leghíresebb alkotása: a legnagyobb világlágert aratott Ördög és a legelső vigiátéka, a ragyogó szellemű Doktor ur kerülnek előadásra. Molnár Ferenc huszonöt éves színpadi szerzőségének jubileumát Aradon az aradi színtársulat is méltóképpen akarja megünnepelni és két részből álló ciklust rendez, amelynek először az Ördög a műsordarabja. A címszerep Szendrey Mihályé, akinek briliáns alakítása és négy év előtt az Ördög 50. aradi előadásán is Szendrey Mihály alakította ezt a pompás szerepet. Másnap, csütörtökön: a Doktor ur-t adja a prózaegyüttes. Ebben Győző Alfréd viszi a pezsgő humortól átítatott főszerepet, a Puzsért. Kivüle Fekete Irén, Gaál Piri, Szepessy Edith, Dancs Ica, Horváth, Jávör, Földes, Kun. E. Károly Klári, Joanovits játszanak a Molnár-darabokban nagy szerepeket.

* A Cärevecs, a Lehár-operettek gyöngye, az új operettje a társulatnak, amely diadalmasan pénteken fog bevonulni az aradi színházba. Galetta főrendező irányításában már szinteljesen készen áll a darab.

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Ma d. u. 5, 7 és 9 órákor.

Sláger! Premier! Énekbetéttel! Rendes helyárrakkal!

„Igy csak egy bécsi nő csókol“.

„So küsst nur eine Wienerin.“ (Román, magyar és német fellás.)

Werner Futterer és Évi Évával.

Telmányi Emil hangversenye.

Telmányi hangversenyei nekünk aradiaknak kettős jelentőségűek, mert Telmányi számunkra nemcsak a nemzetközi zenei életben is előkelő helyet foglaló művészt, hanem a közönlünk szakadt aradit is jelenti, akit újra és újra lelkes örömmel fogadunk, ha európai helyongásából szülővárosába is meg-meg tér.

A nemzetközi sztárok eléggé nagy tömegében Telmányi mint sajátos egyéniség egészen körülhatárolt karakter, nem a hypervirtuoz technika az eszköze, nem is az édeskés hatásadászó előadás és mégis mindent győz és belemuzsikálja magát a szívekbe. Nála valahogy a virtuoz hegedős mögött mindig ott érezzük a képzett verbeli muzsikust, kinél a játéknak minden mesterien cizellált frázisa differenciált lelket kap. Pátosz nélküli közvetlenség és mindenekfeletti páratlanul fej-

lett stílusérzék teszi játékát oly anyagtalannal poétikussá és átszellemültté. A stílusérzék fegyelmezettsége azonban sohasem válik iskolás pedantériává, hanem megtartja átfogó nagyvonalúságát és magával ragadó temperamentumát is. Telmányi még a szigorú kötött formák között is szárnyal és ez az, ami őt utóérhetetlen Bach-játékosá teszi. Ama kevés művész és talán még kevesebb hegedűművész közé tartozik, akik a klasszikusok belső lényegét átértik és magukévá teszik. Tolmácsolásában Bach E-dúr hegedűkoncertjének egyetlen vonása sem halványult el, minden a maga kristálytisztá fényében ragyogott. Kiemelkedő számok voltak még a saját átiratu Brahms 16 walter hegedűbravúrával, továbbá az Aradon hegedűn még elő nem adott Dohnányi „Ruralia Hungarica”, amely magyar népi motívum-szövevényével egy darab magyar életet ad.

Nagy automobilgyar
Arad és vidéke részére
ügyes, jól bevezetett, tőkeerős

képviselet

keres. 6169

Részletes ajánlatok eddigi működés megjelölésvel „Au ok nyile” ieli ére ar Aradi Közlöny kiadóhiva alába keretnek.

A törvényszék feloldotta a Miclosi-féle adóletiltásokat.

Az aradi törvényszék mai döntése helyt adott Nicoleanu pénzügyigazgató adófelelősségének. — A letiltott adóösszegeket azonnal le kell fizetni. — Miclosi Emil nem vett részt a tárgyaláson. — Indokolás nélkül mondták ki az ítéletet.

(Arad, november 13.) A dr. Miclosi Emil által eszközölt ismeretes és annak idején nagy meglepetést keltett nagyarányú adóletiltások ügyében mára érdekes fordulat állott be. Nicoleanu pénzügyigazgató, — mint megirtuk — a tömeges adóletiltások és foglalások ellen panasszal élt a járásbírósnál s a kontestációban a pénzügyi kincstár nevében tiltakozott az eljárás szerinte törvénytelen volta ellen. Kovács táblabíró annak idején csak a foglalások formai tényét bírálta felül s miután megállapította, hogy azokat a törvényben előírt módon hajtották végre, a pénzügyigazgató tiltakozását elutasította és a foglalásokat érvényesnek mondotta ki.

Nicoleanu pénzügyigazgató erre a törvényszékhez fordult panaszával és arra kérte a törvényszéket, hogy semmisítse meg a letiltásokat, amelyek a pénzügyi kincstárnak tetemes károkat okoznak s különben is diszkreditálják az állam tekinthetőségét. Az aradi törvényszék Antonini—Moldovan polgári-tanácsa ma foglalkozott Nicoleanu

pénzügyigazgató panaszával, amelynek teljes egészében helyt adott és

az alsófoku bíróság döntését megsemmisítve, az összes adóletiltásokat és foglalásokat érvénytelennek mondotta ki.

A törvényszék döntését egyelőre nem indokolta meg, de az ítélet birtokában a pénzügyigazgatóság már ma felhívást intézett az összes érdekelt adófizetőkhez és felszólítja őket, hogy a letiltott adóösszegeket a további költségek elkerülése végett a saját érdekükben azonnal fizessék be a pénzügyigazgatósághoz.

Az érdekes fordulattal kapcsolatban munkatársunk ma kérdést intézett Miclosi Emil dr.-hoz, aki meglepetten vette tudomásul a törvényszék döntését, annál is inkább, mert a tárgyalásra őt egyáltalán nem idézték meg. Arra vonatkozólag, hogy a továbbiakban milyen álláspontot foglal el, Miclosi dr. kijelentette, hogy egyelőre nem áll módjában nyilatkozni annál is inkább, mert meg kell várnia, amíg a döntést kikézbessítik.

Még nehezebb rádióengedélyt kapni, mint eddig.

A felszabadító rendelet végrehajtási utasítása még mindig nem érkezett meg. — „Nesze semmi, fogd meg jól!”

(Arad, november 13.) A rádió felszabadító rendelet, amelyről részletesen beszámolt az Aradi Közlöny: általános örömet keltett az egész ország területén. Az öröm azonban korai volt, mert épen a Monitorul Oficialban megjelent rendelet óta, a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. Aradon százan és százam keresik fel naponta az aradi postafőnökséget, hogy benyujtsák a rádió engedélyezése iránti kérelmet, azonban Bulzan Avram postafőnök kénytelen a kérvényezőket elutasítani, mert a rendelet olyan homályos részleteket tartalmaz, amelyek miatt a rádió engedélyezése, a végrehajtási utasítás megérkezéséig lehetetlen.

A rendelet egyelőre csupán könnyítést tartalmaz, hogy nem kell az engedély megszerzéséhez a katonai hatóságok aprobálása. Ezzel szemben, amennyiben nem történik meg a rendelet kiegészítése és magyarázása, úgy ezentúl is nehéz munkával beszerezett okmányokkal a bucaresti-i postavezérgazgatóság mellett működő bizottsághoz kell fordulni rá-

dióengedélyért. Ez pedig semmi könnyítést nem jelent, mert a katonai hatóságok engedélyezését eddig is sikerült megszerezni azoknak, akik rádiót akartak felállítani, csupán Bucurestiből nem érkezett meg senkinek sem a rádió használatának engedélyezése.

Ezek szerint, a liberális Kormányának a rádió felszabadító intézkedése egy „nesze semmi” rendelet volt, amelynek alapján épen úgy nem szabad rádiót felszerelni az ország polgárainak, mint azelőtt. Nincsen kizárva azonban, hogy a liberális Kormány végrehajtási utasítást is készített, de az még nem érkezett meg egyetlen illetékes hatósághoz sem. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Bulzan Avram postafőnökkel, aki kijelentette, hogy feliratot intézett a postavezérgazgatósághoz, amelyben kéri a rádió felszabadító rendeletnek magyarázatát és végrehajtási utasítását; mert jelenleg még annyi remény sincsen ahhoz, hogy valaki rádiót kapjon, mint a rendelet megjelenése előtt.

newyorki magyarság körében vig kedélyerőt ismert Hermann Katóval, aki a 280. Riverside Drive alatt fényesen berendezett lakást tartott. Mrs. Katherine Hermann 48 éves özvegy asszony volt. Férje, aki egy nagy newyorki nyomdának volt a tulajdonosa, meghalt és egész vagyonát végrendeletileg a feleségére hagyta.

Az özvegy a nagy vagyon kamatából élt. Sokat járt a magyarok közé, minden bálon ott lehetett látni. Drága ruhában, ragyogó ékszerekkel jelent meg. Szeretett jó társaságokban késő éjszakáig elmulatni, ezért Hermann Kató a „vig özvegy” nevet kapta. Emberségesen érző, jószívű nő volt; minden magyaron, aki hozzá fordult, segített. Aradon lakó édesanyját és több testvérét állandóan segítette. Newyorkban saját nagy autóját, egy Packard-kocsit használt. Soffírt is tartott. Két hónappal ezelőtt utazott Európába. Autóját is magával vitte. Nyaralni ment Karlsbadba, azután haza Aradra utazott.

A lap ezután a katasztrófa részleteiről ír, majd Hermann Kató nővérével folytatott beszélgetés kapcsán a következőket közli, mint Mrs. Irene Dominus nyilatkozatát:

„Nem tudom, mi történt drága nővéremmel. Két táviratot is kaptam Aradon lakó édesanyánktól. Az egyik azt adta hírül, hogy Kató autókaramból kifolyólag meghalt. A másik táviratban pedig sürgősen pénzt kért anyánktól s jelezte, hogy Katót teljesen kirabolták. Az eltemetésére vonatkozóan is kért utasításokat tőlem. Kábel útján azonnal át is utaltam 3000 dollárt Aradra édesanyámnak, a felmerült költségek kifizetésére, Kató holttestének a bebalzsamozására és azonkívül intézkedtem, hogy holttestét Newyorkba szállítsák. A boldogult kívánsága mindig az volt, bárhol hal meg, Amerikában temessék el.”

Eddig az Amerikai Magyar Népszava cikke. Az amerikai sajtó gyors hírszolgálatával kapcsolatban nem érdektelen megjegyezni, hogy az október hatodikán történt katasztrófa már az október 10-iki amerikai lapban megjelent, az október 13-iki lap ugyanis utalt a három nap előtti tudósítására.

A blokkisták és az új közlekedési rendelet.

A múlt hónap tizenötödikén életbeléptetett közlekedési rendelet teremtett Arad forgalmas uccáin. Csupán a rendelet az része okoz kellemetlenségeket, sőt baleseteket is, amelyek a főtér közepén lévő ut forgalmát szabályozza. A rendelet ugyanis kimondja, hogy a főtér közepén csak teherautók és kerékpárok közlekedhetnek. Ebből kifolyólag már több baleset történt, mert a nagyszámú levő kerékpárosok akadályozzák a forgalmat és több ízben történt karambólt. Különösen az aradi motorkerékpártulajdonosok panaszkodnak a rendelet miatt, akik a rengeteg kerékpár miatt nem tudnak közlekedni. A rendelet megváltoztatása érdekében több panasz érkezett a rendőrszolgálatra és értesítésünk szerint legközelebb tárgyalni fognak a közlekedési rendelet eme pontjának megváltoztatásáról.

PATKÁNYOK és egerek irtása

legbiztosabban a Ratopax-szal történik. A Ratopax nem szörványosan öl, hanem teljesen kipszítja a patkányokat és egereket. Kezelése végtelen egyszerű, embernek és háziállatoknak nem árt. Olcsó, mert egy 115 lejes üveg elegendő egy polgári házhoz. Romániai vezérképvislete, a Chemorom Institut Chimic, Satu-Mare, mindenkinek készséggel küld ismertetőt és bizonyítványokat, melyek a tökéletes hatékonyságot igazolják. Azon helyekre pedig, hol a gyógyszerárakban vagy droguériákban netán még nem volna kapható, 115 lej ellenében bérmentve küldi a Ratopaxot, mely szabadalmazva van, ugyancsak kipróbálva és ajánlva minden illetékes bel- és külföldi tudományos intézmény által.

BELVÁROSI MOZGÓK MŰSORA:

APOLLO PREMIER Ma, szerdán 5, 7 és 9-kor URANIA
J'ACCUSE | **KARRIER**
 Hatalmas filmretek | IVAN MOSJOUKINE
 2 rész, 14 felvonás egyszerre bemutatva. | alágerfilmje és a legújabb
 Abel Gance világhírű rendezése. | **HETI HIRADÓ.**

Jön! Az új világcsoda: A beszélő és zenélő film. Jön!

Miss Amerika az Újvilágban is népszerű volt.

Egy amerikai magyar lap cikke Herman Kató newyorki vig életéről és csabacsüdi borzalmas haláláról. — Miss Amerika new-yorki nővére nyilatkozik a katasztrófáról. — A „vig özvegy” híres volt jószívűségéről.

(Arad, november 13.) Már-már lassan feladásba merül a múlt, hó 6-án történt csabacsüdi autókatasztrófa, amelynek halálos áldozata lett Hermann Kató, az aradi származású amerikai milliommós: Miss Amerika. Az Amerikai Magyar Népszava egy, október 13-iki keltezésű, ma ideérkezett száma eleve-niti fel Hermann Kató tragédiáját, ugyanis az amerikai magyar lap foglalkozik a csabacsüdi halálos karambóllal, s „Hogy halt meg Her-

mann Kató?” (A halálos végű aradi autót) címmel cikket közöl Hermann Kató amerikai életmódjáról, a tragédia részleteiről s az elhunyt milliommós newyorki nővérenek: Mrs. Irene Dominusnak nyilatkozatát a katasztrófa-ra vonatkozólag. A tragédia lefolyásáról szóló tudósításokat mi már jóval részletesebben és pontosabban leközöltük, a cikk többi részét ellenben itt adjuk:

„Mrs. Katherine Hermann, azonos a

H I R E K.

Városi segély

az aradi művésznövendékeknek.

Szubvenciót kapnak a külföldön tanuló tehetséges aradi művésznövendékek.

(Arad, november 13.) Aradváros vezetősége ma több tehetséges, külföldön tanuló aradi művésznövendéknek szavazott meg segélyt, hogy tanulmányait folytathassa és egykoron hírneves kiforrott művészként szülővárosának hozzon dicsőséget. Az interimár-bizottság a lehetőség szűkreszabott keretei között minden kérvényező művésznövendéknek megfelelő segélyt szavazott meg.

Panián Iván szobrász, a párisi Sorbonne tehetséges növendéke 40.000 lej szubvenciót, Calniceanu Viora, a bécsi zeneakadémia növendéke 30.000 lejt, Róth Klári Róth Lajos vasuti mérnök a párisi zeneakadémiát látogató leánya 20.000 lejt, Popoviciu Fiorica, dr. Popoviciu Miklós aradi teológiai tanár leánya, aki a clujii szépművészeti főiskola növendéke 15.000 lejt és Figus József iparművész, aki Berlinben akarja folytatni tanulmányait a kerámiatervészet terén 10.000 lejt kapott. Az összes szubvencióban részesült művésznövendékek kötelesek negyedévenként bizonyítványukat bemutatni, hogy beigazolják előrehaladásukat. A bizottság még egy kérvényt: Dumbraveanu Todor Aradról elszármazott párisi tanár, festőművész kérvényét vette tárgyalás alá, de kimondta, hogy a tanár nem részesülhet ebből az alapból segélyben, s így kérésével a pénzügyigazgatóság mellett működő bizottsághoz kell fordulnia, amely a művészi szubvenciókat adja. Szóba került a bizottságban az a körülmény is, hogy egyes kérvényeket még ez év elején adtak be s csak most terjesztették elő őket. Ez ügyben Domán Sándor interpellált, de Popa Constantin kulturatanácsos távollétében, aki ez ügyeket kezeli, a kérdésre nem derült világosság.

— Ursu János dr. lemondott a városi tanács tagságról. Ma megérkezett a városhoz Ursu János dr. képviselő, a megyei tanács elnökének a városi tanács tagságról való lemondása. Ursu dr. leveleiben közli, hogy a megyei tanács tagságot tartja meg. A lemondott tanácsos helyébe az első póttagot, dr. Sporea Jánost hívják be a városi tanácsba.

— Az aradi liberális párt értekezlete. A liberális párt aradi tagozata, klubhelyiségében, ma este értekezletet tartott, amelyen a párt követendő magatartásának kérdésével foglalkoztak. Az értekezlet hosszas tanácskozás után végül is arra a konkluzióra jutott, hogy bevárják a pártközpont utasításait s annak alapján határoznak a választásokkal kapcsolatos kérdésekben. Az értekezleten egyébként számosan vettek részt az aradi tagozat vezető személyiségei közül, akik igen optimista hangulatban távoztak a tanácskozásról.

— Amerika az orosz szovjet elismerését tervezi. Londonból jelentik: Az angol közvélemény igen figyelemreméltónak találja, hogy amikor Hoover elnök Délamerikába készül, legbensőbb barátja, Charles Dewey, a pénzügyi hivatal osztályfőnöke nem hivatalos minőségben Moszkvába utazik. A Morning Post szerint Amerikában az orosz szovjet elismerését tervezetik s ezért Deweyt azzal a feladattal küldték ki, hogy tanulmányozza az oroszországi állapotokat, a szovjeturalom stabilitását, a külföldi tőke elhelyezésének lehetőségét, nemkülönben pedig a szovjet felfogását az adósságrendezés kérdésében.

— Módosítani fogják az osztrák alkotmányt. Bécsből jelentik: Az osztrák köztársaság tízéves jubileumának megünneplése alkalmával, — amelyről már beszámoltunk — Seipel kancellár nagyfontosságú kijelentéseket tett, amennyiben beszédében kihangsúlyozta, hogy rövidesen felmerül a szüksége annak, hogy az osztrák alkotmányt bizonyos tekintetekben módosítsák.

Selyem mintázó műhelyünk

üzemben van.

KELL és KRAUSZ.

— Egy lépéssel közelebb a Anschluss felé. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlésen a demokrata képviselők indítványt nyújtottak be, amelyben javasolták, hogy azok az osztrák állampolgárok, akik Németországban laknak, birjanak szavazati joggal. Az indítványt az első lépésnek tekintik az Anschluss felé.

— Az első női ügyvédjelöltet felvették a temesvári ügyvédi kamarába. A temesvári ügyvédi kamara választmánya ma a kamara tagjai sorába felvette G a n d e l m a n n Mária huszonhárom éves ügyvédkisasszonyt, ügyvédjelölti minőségben. Az egyetlen temesvári ügyvédkisasszony elmondotta munkatársunknak, hogy Baltiben született és Isabiban szerezte meg ügyvédi diplomáját. Jelenleg az ügyvédi kamara mellett működő jogvédő irodában dolgozik, de nagyon szeretne valamelyik ügyvédnél elhelyezést találni. Az ügyvédkisasszony reméli, hogy a férfi ügyvédek nem fogják félni a női konkurenciától.

— Merényletet terveztek a lett köztársasági elnök vonata ellen. Rigából jelentik: Vakmerő merényletet akartak elkövetni a lett köztársasági elnök ellen. Amikor az elnök a libaui katonai szemléről Rigába utazott, vonatját a váltóba ékelt vasdarabbal ki akarták siklatni. Szerencsére azonban azt idejében észrevették és a merényletet megakadályozták. A csendőrség erélyes nyomozása rövidesen sikerrel járt, amennyiben a tetteseket két órán belül sikerült elfogni, akik azt állítják, hogy evv tehervonatot akartak kisiklatni, amelyet kiraboltak volna. A rendőrségnek ezzel szemben az a meggyőződése, hogy politikai merénylet készült.

— A városi tisztviselők téli beszerzésre előleget kapnak. A város interimár bizottsága ma egy havi fizetést szavazott meg a városi tisztviselőknek előleg címén, a karácsonyi és egyéb téli beszerzésekre való tekintettel. Amennyiben a segélyt a minisztérium nem hagyja jóvá, előlegnek számítják be. A kiutalt segély összege körülbelül másfél millió lejre tehető, miután a városi nyudijasok is megkapják egyhavi járulékaikat.

— A város nem fizet az aszfaltozásért, mert az nem megfelelő. Nagy vita fejlődött ki ma az interimár bizottság ülésén a Rossi és Pellegrini-cég aszfaltozása körül. A cég kérte az eddigi munkálatok értékét, körülbelül 300.000 lejt kiutalni. A szakértő vélemények azonban megállapították, hogy a munkálatok nem feleltek meg az előírásnak, miután rossz minőségű bitument használt a vállalkozó. A tagok egyrésze azon a véleményen volt, hogy a céggel kötött szerződés öt évre szól és így az öt év alatt idő van arra, hogy a város esetleges kifogásokat emeljen. Ezért kivételesen most kiutalható a pénz. Hosszas vita után végül Domán Sándor indítványára kimondta a bizottság, hogy nem utalja ki a munkálatok értékét, miután a munka nem volt megfelelő.

— Újabb terhelő adatokat szereztek be a feleséggyilkos Erdélyi ellen. Budapestről jelentik: Erdélyi Béla egyik régi barátja ma feljelentést tett a vizsgálóbírónál, amelyben elmondta, hogy Erdélyi már a millstadi dráma előtt a Dunába akarta Forgács Annát fojtani. Ez ügyben egy másik tanu is súlyosan terhelő vallomást tett.

— Felmentették a feleséggyilkosság vádjai alól. Prágából jelentik: Ma tárgyalta az esküdtszék Wojtechovszky Béla nagybirtokos bűnperét, akit azzal vádoltak, hogy feleségét megmérgezte. Az esküdtszék felmentette a birtokost, aki sirva hallgatta végig az ítélet kihirdetését. A nagy izgalom annyira megviselte, hogy végül ájultan esett össze.

— Nagy István bűntársa azért vallott, mert megígérték, hogy letartóztatását nem közlik a sajtóval. Budapestről jelentik: Nagy István bűnperében ma Fazekast hallgatták ki. Fazekas kijelentette, hogy valóban dolgokat vállalt magára az ügyész előtt, mert az megígérte, hogy letartóztatása nem kerül a lapokba. Gál Jenő dr. védő erre indítványt tett, hallgassák ki az ügyész tanuként, miután több hivatkozás történt rá. Az ügyész kijelentette, hogy örömmel tesz eleget a kívánságnak, amely felett a törvényszék későbbi időpontban dönt.

— Félmillió dolláros adomány az oroszországi zsidók számára. Newyorkból jelentik: Hjjabb Rockefeller fél millió dollárt utalt át a zsidó segélybizottságnak, azzal a céllal, hogy Oroszországban zsidó farmokat létesítsenek.

— Nagymennyiségben hamisítják Budapestben a futball-meccsre szóló jegyeket. Budapestről jelentik: Az utóbbi időben a rendőrség nagy jegy-csalásokra jött rá. A nyomozás megállapította, hogy különös előszere-ttel futball-meccsre szóló jegyeket hamisítottak, amelyet nagymennyiségben hoztak forgalomba. A jegyek Weisz Sámuel Király-uccai nyomdájában készültek. A nyomozás folyik.

— Magyarányu robbanás egy lengyel municiógyárban. Varsóból jelentik: A rembertovi municiógyárban magyarányu robbanás történt. Két munkás meghalt, három súlyosan megsebesült.

— Bécsben letartóztattak egy szélhámós magyar bankárt. Bécsből jelentik: Szombaton a magyar külügyminisztérium elfogató parancsa alapján egy előkelő bécsi szállodában letartóztatták Goldschmied Márton bankárt, aki óriási össze-ekkel károsított meg nagy német pénzintézeteket. Goldschmied neve ismeretes a budapesti rendőrség előtt, miután már husz éves korában csalást követett el egy nagy budapesti pénzintézet terhére. Előkelő családja azonban ekkor elsímitotta az ügyet, de Goldschmied hamarosan újabb szélhámosságokat követett el s a letartóztatása elől Amerikába szökött. Nemrég tért vissza onnan és több német bankembert csapott be. Most állítják össze a nagymultu szélhámós bűnlajstromát.

— Egy aradi hentes kénytelen „leülni” a rá kirótt pénzbírságot. A leromlott gazdasági viszonyokra élénk fényt vet egy aradi hentesmester szomorú esete. Dema Ágoston aradi mészáros és hentesmestert mérlegcsalás címén ez év júniusában 3500 lej pénzbírságra ítélték. Az ítélet úgy szól, hogy nemfizetés esetén az 35 napi elzárásra változtatható. Miután pedig Dema, aki időközben tönkrement, képtelen volt kifizetni a bírságot, ma délelőtt jelentkezett az ügyészségen és közölte, hogy leüli a 35 napot. A hentesmestert az ügyészségi irodából a fogházba utalták, ahol — mint néhány ismerősének mondotta, akik elkísérték — legalább egy hónapig gond nélkül élhet.

— Véres diákzavargás a rappalói szerződés miatt. Laibachból jelentik: Az egyetemi hallgatók nagy tüntetést rendeztek a rappalói szerződés ellen. A menét élén Trieszt, Görz és Fiume városok zászlóit vitték. A tüntetők a rendőrséget közáporral árasztották el, mire a rendőrök körülbelül husz lövést adtak le. Egy diák, akit hasbalöttek, haldoklik. A tüntetésnél négy rendőr sebesült meg, hat tüntetőt letartóztattak.

— Betörés egy aradi vendéglőbe. Kweck-silber Jakab aradi vendéglős feljelentést tett az aradi rendőrségen, hogy Calea Aurel Vlădu (Pécskai) ut 56. számú házban levő vendéglőjének ablakát az éjszaka folyamán betörték és a tettesek behatolva a söntésbe, elloptak egy többezer lejt tartalmazó kazettát. A vakmerő betörők kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Üzletáthelyezés miatt

nagy butorkiárusítás

Orbán István

butorraktárában Bulev. Reg. Maria 21.

Hálók } a legfinomabb és
Ebédlők } legizlősebb kivi-
Uriszobák } telben

gyáriáronalulkaphatók

— csak 4 napig —

— **Rendőri hír.** Az éjszaka folyamán több gyanus egyént állítottak elő az aradi államrendőrségen, akiknél semmiféle igazolvány nem volt. A nyomozás megindult, mert az a gyanu, hogy a letartóztatottak részesei az utóbbi időben elkövetett betöréseknek.

— **Modern táncbemutatók az Ujságíró Klub ma esti programján.** Ma este tíz órai kezdettel ismét táncestély lesz az Ujságíró Klubban. Az eddigi táncestélyek iránt is óriási érdeklődés nyilvánult meg a klubtagok sorában. A mai táncestély azonban különösebb érdeklődésre tarthat számot, miután két aradi uriaszony: Guttmann Oszkárné és Barna Istvánné a táncestély keretében tizenegy óra tájban be fogják mutatni a szezon új tánckreációit. A bemutató műsorán a következő számok szerepelnek: Slow Fox, Valse anglaise, Twist, Hille, Yale blouse és Tangó 1929.

— **Uj gyógyszerész.** Szabolcsi Béla a genuai tudományegyetem gyógyszerésziakultásán diplomát nyert.

— **Művészi képek Kerpelnél részletre is.**

— **Dr. Hersch Andor** pszichoanalitikai előadásai hétfőn este 9 órakor kezdődnek a Kulturpalota kistermében. Érdeklődők Oláh Sándor és Tsa. könyvkereskedésében jelentkezhetnek.

— **Ügyvédi nyomtatványok** olcsón Kerpelnél.

— **Lapunk Budapestben állandóan olvasható az Abbázia kávéházban.** Oktogon-tér, Andrássy-ut 49

— **Gramofonok és lemez ujdonságok** Kerpelnél.

RÁDIO-MŰSOR. Szerda, november 14. Wien

— **Graz.** Romániai idő 20.05. Hangverseny. — **Berlin** 21.45. Dán zene. — **Boroszló** 17.30. Operett-részletek. — **Frankfurt a. M.** 21.10. Dán-est. — **Leipzig** 23.15. Táncczene. — **Milanó** 24. Cigányzene. — **München** 24.30. Táncczene. — **Nápoly** 22.02. Dán zene. — **Róma** 21.45. Zenekari hangverseny. — **Prága** 20. Zenekari hangverseny. — **Pozsony** 21. Dán-est. — **Zágráb** 18.30. Hangverseny. — **Budapest** 10.30, 13 és 15.30. Hírek, közgazdaság. 18.30. Szimfonikus zenekari hangverseny. 21.45. Dán-est. — 23.20. Cigányzene.

Zilahy Irén

fellép az aradi színházban.

Sikerült a budapesti Városi Színháztól háromnapos szabadságot kieszközölnie.

(Arad, november 13.) Zilahy Irén, az Aradról elszármazott budapesti primadonna, a Városi Színház tagja a mai napon táviratozott az Aradi Közlöny szerkesztőségének és közli velünk, hogy november 23., 24. és 25-én budapesti körülményei módot nyujtanak háromnapos aradi vendégszerelésre.

Zilahy Irén a közelmúltban ugyanis Aradon tartózkodott és ekkor a színház igazgatósága, valamint a közönség részéről az a határozott kívánság nyilvánult meg, hogy a kitünő pesti primadonna néhány napon keresztül vendégszerepeljen Aradon, ahol ugyszólván az első lépéseket tette a karrierjének országútján. Zilahy Irénnel meg is kezdte a színház igazgatósága a tárgyalásokat, a primadonnát azonban kötelezettségei, próbái Budapestre szólították, de egyben ígéretet tett, hogy amennyiben Sebestyén igazgatóval sikerül megegyeznie néhány napos aradi vendégszerelésre vonatkozólag, úgy a legnagyobb örömmel tesz eleget a meghívásnak.

Most aztán a szerkesztőségünknek küldött táviratból kitünőleg Zilahy Irénnek sikerült a vendégszerelése elé gördülő akadályokat elsimítania és a „Párisi divat” próbáinak megszakításával, három napot Arad számára kieszközölni. Egyelőre még nem ismeretes, hogy milyen szerepeket választott aradi fellépései Zilahy Irén, itt tartózkodása alkalmával, azonban már említette, hogy legszívesebben a Gyurkovics fiukat és a Mesék az irógépről-t választaná s a harmadik operett valószínűleg, a Régi nyár lesz, amelyben Budapestben en suite 125-ször lépett fel.

Arad közönsége minden biznnyal felfokozott érdeklődéssel várja a budapesti viszonylatokban is elismert nevű primadonnának aradi vendégtájkait, hisz néhány napot legutóbbi aradi tartózkodásakor is az érdeklődés középpontjában állt. Tulajdonképpen ez lenne a debütje Aradon azóta, amikor Budapestben a „kis” Zilahy Irén bejutott a „nagy” karrier egyenesébe.

LEGUJABB.

A kormány feloszlatja a szigurancát.

Az állambiztonsági hivatalokat, mint alosztályt osztják be a rendőrségek kereteibe. — Aradon Zamfir Miklós lesz a politikai ügyosztály vezetője. — Változások készülnek az aradi pénzügyigazgatóság, határrendőrség és munkaügyi felügyelőség vezetésében is.

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

Teljesen megbízható helyről nyert információ szerint a kormány közvetlenül a választások után, az új közigazgatási törvény betervezésével kapcsolatban, nagy feltűnést keltő újítást fog keresztülvinni. A kormány ugyanis elhatározta, hogy megvalósítja a nemzeti-parasztpárt egyik régi óhaját és feloszlatja a szigurancát, amely, mint ilyen megszűnik és alosztályként beolvad az államrendőrség kötelékébe.

Ezzel magyarázható még az is, hogy a legtöbb helyen nem nevez ki a kormány új vezetőket az állambiztonsági hivatal élére. Aradon is, mint ahogy bennünket a belügyminisztériumban informáltak, ez lesz a helyzet. Itt a szigurancá csupán egy alfőnököt kap az eddigi tervek szerint, ez pedig minden valószínűség szerint Zamfir Miklós lesz, aki je-

lenleg a curtici-i határrendőrség alfőnöke. Zamfir alighanem egyben, mint alfőnököt delegálni fogják a később már a rendőrséghez beosztott politikai osztály vezetésére. Változás áll be a curtici-i határrendőrség vezetésében is. Ennek élére ugyanis Giulian János volt tüzérszázados kerül. Giulian, aki négy nyelven beszél perfektül, különösen alkalmasnak ígérkezik ez állás betöltésére.

Szó van arról is, hogy az aradi munkaügyi felügyelőség élére is új vezető kerül, de erre vonatkozólag még nem érkezett fel Bucurestibe előterjesztés. Híre jár annak is, hogy a pénzügyi kormányzat több pénzügyigazgatót ki fog cserélni. Ezek között van Nicolaeanu Amilcar, aradi adminisztrátor is, akinek utódjaként Cusman Döme pénzügyi tanácsost emlegetik.

Katasztrofális talajsülyedés Constanta mellett.

A Fekete-tenger partján megindult a föld, folvók, dombok tűntek el nyomtalanul. — Rengeteg ház beomlott. — Emberéletben szerencsére nem esett kár.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Katasztrófális talajsülyedésről érkezett ma jelentés Bucurestibe. A Constanta körül levő tengerparti helységekből, Baliciban, Tovanában, Bacloneban és Techirgolban ma este 8 órakor megindult a föld, pillanatok alatt folvók, tavak, dombok tűntek el és keletkeztek helyettük mások. Baliciban és Baclauban több ház beomlott, egy falucska temploma teljesen eltűnt a föld színéről.

A katasztrófa meglepetésszerűen jött és sehol még csak a legcsekélyebb földrengést sem érezték. Balic és Techirgo között óriási

földnyílások, szakadékok támadtak. Több helyen forró iszap tört fel, máshol források keletkeztek, amelynek kénese gőze tíz-husz méterre csap fel.

Tavarna határában egy hatalmas tó keletkezett, amelyben forró víz buzog fel. Egy patak annyira megduzzadt, hogy kilépett a medréből, más patakok és ercsék teljesen eltűntek a föld színéről.

A tengerparti helységekből az óriási aranyu talajsülyedés következtében a lelkek leírhatatlan pánik lett urrá és az emberek csak akkor nyugodtak meg kissé, amikor megállapítást nyert, hogy emberáldozata egyelőre nincs a katasztrófának.

A város viseli

a színház világítási költségeit.

Az interimár bizottság teljesítette az aradi színház igazgatóság kérését s vállalta a villanyköltségeket.

(Arad, november 13.) Az interimár-bizottság ami ülésén az aradi színház kérelmét tárgyalta, amelyben Szendrey Mihály kérte a várost, vállalja magára a színház világításának költségeit, miután a magyar társulat amúgy is súlyos anyagi nehézségekkel küzd. Hivatkozik arra, hogy más városokban a város viseli a világítás és fűtés költségeit, amelyek jelentékeny módon terhelik meg a színház rezsijét.

Szendrey kérését Vulpe József bizottsági tag terjesztette elő a bizottságban. Elmondotta, hogy Temesvár a termet és a fűtést, Nagyvárad pedig a termet, berendezést, fűtést és világítást adja ingyen. Így Szendrey kérése jogos és a maga részéről javasolja annak teljesítését. Domán Sándor kijelenti, hogy nem a magyar színházról, hanem a város egy fontos kulturintézményéről van szó, amelyet valamilyen módon segíteni kell. Beszámol arról, hogy a villanygyárral kötött megállapodás értelmében a városnak feleannyiba fog a világítás kerülni, mint amennyit Szendrey fizet érte. A maga részéről is támogatja Vulpe javaslatát. Varjassy Lajos felhívja a bizottság figyelmét arra a körülményre is, hogy ha megnehezítik a színház helyzetét, a társulat nem fog tudni működni és a város elesik a színházból eredő jövedelemtől. Berzován János, a pénzügyi szolgálat főnöke felhívja a bizottság figyelmét arra, hogy ha viseli is a város a színház világításának költségeit, azt csak január 1-től kezdve teheti, miután erre az évre nincs rá költségvetési fedezet. Az interimár-bizottság Mihálin Miklós elnök javaslatára kimondotta, hogy a város fedezi a színház világításának költségeit, na lehet már november 1-től fogva, ha nem, akkor január

1-től fogva. Természetesen ezután Szendrey Mihály nem inkasszálhat ilyen címen díjakat az Aradon vendégszerelő társulattól.

Leleplezték Zágrábban a szabadszerelém klubját.

A rendőrség a klub több tagját letartóztatta.

Zágrából jelentik: A zágrábi rendőrség hosszas nyomozás után vasárnap a Tuskanacban leleplezett egy titkos egyesületet, amelynek neve a „Szabadszerelém klubja” volt és amely a Kaszinó és a Török-kávéház helyiségeiben működött.

A zágrábi rendőrség már régóta nyomozott a szabadszerelém klubja után, mert bizalmas uton értesült, hogy a klub a horvát főváros egyik külvárosában működik. A Tuskanacban több kávéházban a rendőrség emberei gyanus körülményeket vettek észre, mire figyelni kezdtek a kávéházak személyzetét. A rendőrség megállapította, hogy a Kaszinó és a Török-kávéházban esténként orgiákat rendeznek és mindkét kávéházban feltűnően sok nő van alkalmazva. A kávéházakban a vendégek különszobákban mulattak a nőkkel, akik a jó vendégeket bombának, a közepeseket puskáknak és a pénznélkülieket, akiket gyorsan le kellett rázni a nyakukról, lapátnak nevezték.

A rendőrség vasárnap nagy készültséggel behatolt a két külvárosi kávéházba. házkutatást tartott és a négy leányt letartóztatták, a kikerült kiderült, hogy a szabadszerelém klubjának tagjai voltak. A rendőrség kihallgatta a letartóztatott leányokat, akik beismerték, hogy már hónapok élnek a kávéházakban, mint a szabadszerelém klubjának alkalmazottai. A rendőrség a leányok vallomása alapján letartóztatta a két kávéház tulajdonosát: Gluhini Pált és Recher Antalt. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást mert az a gyanú is felmerült, hogy a két kávéház leánykereskedéssel is foglalkozott.

A KULISSZÁK MESÉLIK...

„Ördög-reminiszenciák.”

SZENDREY MIHÁLY színigazgató, mintegy két héttel ezelőtt, műsortervezés közben a homlokára csapott, s a könyvtárosnak azonnal rendeletet adott:

— Lehozni az Ördög szöveggönyvét, a szerepeket... Molnár-ciklust elvégre nekünk is kell tartani...

És fölkerült a próbatáblára a kiásott Ördög, a huszonegy éves Ördög. Nem ment Aradon sem vagy 5—6 esztendeje. Mára már meg volt a főpróbája is a fölelevenített vigiátéknak, s ha minden tag a lehető legnagyobb ambícióval is kezelné a szerepét, Szendrey Mihály, az igazgató, mindenkit tulszárnyalva ambíció dolgában. Ő játszotta a premieren Aradon a címszerepet s azóta is parádés szerepe maradt ez az alakítás. Gondozza, szerzetgeti ezt a szerepét, ha volt Ördög-színésze, akkor is megtartotta magának ezt a szerepét.

HUMOROS ESET is történt ezzel kapcsolatban, hogy Szendrey mennyire ragaszkodik az Ördög-höz. Volt ugyanis egy szegon, amikor Szendreyt kívül még két „Ördög-színész” volt a társulatnál. Névszerűen Forgács Sándor és Ungvári Miklós. Egyszer délután műsorra tüzték az Ördögöt és előzőleg mindkettőn külön-külön fentjártak az igazgatói irodában és elkérték az Ördög címszerepét. Szendrey külön-külön mindkettőnek megígérte, egyben mindkettőnek azt mondta, hogy titkon készüljön, mert: „elkérte Forgács is, beugratjuk majd...” — így Ungváriak... „elkérte Ungvári is, beugratjuk majd...” — így Forgácsnak... És elérkezett a délután. Forgács fent öltözött az igazgatói irodában, Ungvári lenn az öltözőben. Egyik sem tudott a másiktól. Hármát csenget az ügyelő. A két Ördög hanyatthomlok rohan, hogy előbb érjen a színpadra, az első jelenetben, a spanyolfal mögé. A kulissza ajtaja előtt összetalálkoztak. Dulakodás támadt köztük. Végre az erősebb fizikumú Ungvári eltolta a gyöngébb Forgácsot és beugrott a színpadra a spanyolfalhoz. Am már ott ült egy harmadik s átani maszk: Szendrey Mihály, aki ördögi szerepét túlaradó s átani kacajjal mulatott két színészének ambícióján s a jól sikerült tréfán. Szendrey nem igen engedte át senkinek ezt az alakítást.

NEM ÉRDEKTELEN ideiktatni a 21 év előtti premier s a mostani 51. Ördög előadás színlapját:

1907-ben:

Ördög	Szendrey Mihály
Jolán	Novák Irén
János	Delly Lajos
Elza	Heppesné-Harmath Józsa
Selyem Cinká	Hunyadiné-Körösi Juci
A férj	Várnai Jenő
András	Herold Ede

1928-ban:

Ördög	Szendrey Mihály
Jolán	Fekete Irén
János	Horváth László
Elza	Gaal Piri
Selyem Cinká	Szepessy Edith
A férj	Jávor Alfréd
András	Kövárny Emil

ÖT ÉV ELŐTT játszották utóljára Aradon az Ördögöt. Ekkor adták ötvenedszer. Vidéki városban ez volt a legnagyobb előadási szám. Meghívták Molnárt, de utlevél nehézségek miatt nem jöhetett. Kimentette magát s cserébe küldött egy táviratot, amelyben üdvözölte Aradvárost és a közönséget s Szendrey társulatát.

Most a ciklus alkalmával Szendrey vizságratulája, amennyiben ma este a következő táviratot menesztette Molnár Ferencnek:

„A Molnár-ciklus aradi első előadása, az 51. Ördög előadása alkalmával szívélyesen és szeretettel üdvözlö a nagy írók régi és öreg barátja: Szendrey Mihály.”

BUDAPESTEN időzött épen akkor Szendrey Mihály, amikor az Ördög premierje volt.

ugyanekkor jelent meg könyvtárában is a darab. Molnár Ferenc egy példányt adott a könyvből Szendrey Mihálynak a következő dedikációval:

„Szerintem az Ördög egyik legjobb személyesítőjének. Molnár Ferenc.”

MOLNÁR TRÉFA az Ördög Budapesti bemutatójáról:

A premieren személyesen instruíta a függönyhúzókat, a díszlet- és színpad-mestereket.

A Westrick angol személyszállító gőzös katasztrófája.

A tizezer tonnás hajó a virginiai partok közelében lékett kapott és félig elsüllyedt. — Egy japán gőzös 328 utast megmentett. — Tizenhat amerikai hadihajó indult a katasztrófa színhelyére.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Londoni jelentések szerint, a 10.600 tonnás Westrick angol gőzös ma reggel S. O. S. jeleket adott le. A hajó Newyorkból indult és 140 utasával Buenos-Ayres felé tartott. Azt hiszik, hogy a virginiai partok közelében érte a hajót szerencsétlenség. A Westrick rádióállomása közölte, hogy minden pillanatban várják a mentőcsónakok lebecsátását. Newyorki szikratáviratok szerint a Westrick gőzös kapitánya már le is bocsátotta volna a mentőcsónakokat és az utasokat a csónakokban helyezték el. Newyorkban azt hiszik, hogy a közelgő viharra való tekintettel intézkedett így a kapitány. Norfolkból több amerikai torpedóromboló indult el, hogy a süllyedő hajó segítségére siessen.

A későbbi jelentések szerint a hajó egyik oldala már víz alá került, úgy, hogy képtelen tovább haladni. A gőzös fenekén hatalmas lék támadt. A katasztrófát az okozta, hogy a hajó ra-

reket, a zsinórpádlás mestereit, tanítóit, oktatóit, de a nagy izgalomban sem hagyta el híres humora:

— Ha megbukom, — mondotta — tudom úgy beszéltek majd rólam: a boldogult Molnár Ferenc. Pedig — szólott nevetve — ha megbukom, akkor igazán nem tudom, hogyan boldogulok...

EGY MÁSIK:

Hatalmas volt a siker. Temérdekszer hívták a felvonásközölkben a lámpák elé.

Molnár mindezek után mégis ezt mondta:

— Rengeteg az ellenségem...

— ?

— Na igen, kihívna a függöny elé, mert magukban ezt mondják: Majd ezt a Molnárt megnézzük magunknak...

Kománya oldalra csuszott és ez félrebillentette az egész hajót. Az Ohio Maru japán gőzös szikratávirat után közölte, hogy az utasok egyrészt megmentette. A megmentett utasok száma 328, de arról nem emlékezik meg a jelenés, hogy mennyi volt a hajó összes utasa. Összesen tizenhat amerikai hadihajó indult el teljes gőzzel a szerencsétlenség színhelye felé.

Este érkezett távirati jelentés szerint egy amerikai gőzös a déli órákban szikratáviratot adott le, amelyben közli, hogy az elsüllyedt Westrick mentőcsónakjait megtalálta és a hajótörötteket fedélzetére vette. Ezzel szemben a Portorico nevű gőzös este azt jelenti, hogy hat óraker érkezett a katasztrófa megjelölt színhelyére, de semmit sem látott. Este nyolc óraker Newyorkon keresztül megerősítik a hírt, hogy a hajó személyzetét és az utasokat sikerült megmenteni.

Férj, vagy szélhámos?

A bíróság szélhámosnak mondja az elvesztett emlékezőtehetséggel megkerült Canella professzort; a feleség és a család megesküszik, hogy valóban ő a férj.

(Milano, nov. 13.) Az utóbbi évek egyik legizgalmasabb, legfantasztikusabb regénye, a világszenzációvá dagadt Canella—Bruneri rejtélyében mondta ki most az utolsó szót a torinói bíróság, amely ítéletileg megállapította, hogy Maria Bruneri, a többszörösen büntetett előéletű egykori torinói nyomdász játszotta a férj szerepét a harctéren eltűnt Giurio Canella tanár felesége mellett.

Az előzmények ismeretesekek, hiszen a világsajtó minden organuma napról-napra egész oldalakat szentelt ennek a fantasztikus ügynek. Elég tehát, ha egy-két szóval elevejtjük fel a történeteket. A torinói temető öre tettért egy öreg csavargót, amint valamely sírról egy bronzvázát akart ellopni. Előállították a rendőrségre, de ott oly zavarosan viselkedett, hogy megfigyelés végett a colegnoi elmegyógy intézetbe szállították. Hiába érdeklődtek múltja iránt, egyre azt hajtagotta, hogy semmire sem emlékszik. Az orvosok amnéziát állapítottak meg és közzé tették fényképét avval a felhívással, hogy jelentkezzék, aki tud róla. — Erre jelentkezett Canellané, akinek férje, az egykori liceumi tanár nyomtalanul eltűnt a harctéren. Az asszony a betegben felismerni vélte férjét, a torinói temető öreg csavargója erre nagy diadallal bevonult a Canella-családba. A boldogságot azonban nemsokára egy névtelen levél zavarta meg, amely a hatóságok tudomására hozta, hogy az állítólagos Canella professzor nem más, mint a szélhámosok elkövetése miatt körözött Mario Bruneri torinói nyomdász. A levél alapján megindult a nyomozás, amely bővelkedett páratlan, sőt fantasztikus fordulatokban. A legnagyobb szenzáció az volt, hogy ugy Bruneri, mint Canella külső ismertetőjelei majdnem tökéletesen megegyeztek. Felvonultak Canella és Bruneri összes ismerősei, de az izgalmas szembesítések sem szolgáltatottak döntő bizonyítékokat.

Igy két párt keletkezett. Az egyik azt vitatta, hogy valóban Canella professzor tért vissza, a másik pedig meg volt győződve, hogy egy ravasz szélhámos élt vissza Canel-

lané bizalmával. A rendkívül hosszú ideig elhuzódott vizsgálat végre befejeződött.

Az utolsó szót most mondta ki a torinói bíróság, amely megállapította, hogy Canellané valóban ravasz szélhámosság áldozata lett, mert a colegnoi amnéziás beteg, akit férjének tekintett, azonos a többszörösen büntetett előéletű Mario Bruneri torinói nyomdással. Az ítélet indokolása 167 sűrű gépirásos oldalt tölt meg. A bíróság részletesen analizálja az összes tanuvallomásokat és az orvosi szakvéleményeket. Az ítélet híre azonnal elterjedt Torinóban és néhány óra alatt bejárta egész Olaszországot, mindenütt óriási feltűnést keltve. A legnagyobb megdöbbenést azonban Canellaéknál okozta. Canellaék az ítélet és minden bizonyíték ellenére kitartanak az állítólagos Canella professzor mellett. Összeült a családi tanács, amely nyomban kommunikében szegelte le álláspontját az olasz sajtó számára. Ez a nyilatkozat a következőképen hangzik:

„Kijelentjük, hogy a bírói ítélet egyáltalán nem rendíti meg Canella professzor személyazonosságába vetett hitünket. Csofálkozunk a bíróság döntésén annál inkább, mivel a személyazonosság tekintetében mi vagyunk a leghivatottabbak a döntő szó kimondására.”

Maga Canellané pedig egyenesen fanatikus hittel vallja, hogy az a férfi, akivel most él, azonos férjével. Az állítólagos Canella professzor, akit a bíróság szélhámosnak minősített, csendes rezignációval fogadta az ítélet híreit.

— Nekem eredetileg teljesen mindegy volt — mondta — hogy Canella vagyok-e vagy Bruneri. Amikor azonban felismerték bennem Canellát, én nagy erőfeszítéseket tettem, hogy fellebbentsem azt a fátylat, amely multamat takarta. Ennek eredménye azt volt, hogy magam is rájöttem, hogy Canella vagyok.

A bírói döntés azonban nem tett pontot a fantasztikus és izgalmas ügy végére, mivel a Canella-család nem hagyja annyiban az ügyet és mindent elkövet a revízió megejtésére.

INGYEN AD minden felvételhez egy művészi kivitelű nagyítást és egy zsebtükröt, saját arcképével **Stojkovits és Békés** P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

KÖZGAZDASÁG.

Ujabb kölcsönajánlatot kapott a kormány.

Tovább folynak a kölcsöntárgyalások. — A német és francia jegybank hajlandó részt venni a stabilizációs kölcsönben. — A külföldi bankárok az új kormány rendelkezésére állanak.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) A kölcsönt nyújtó bankok és pénzcsoportok sorába ma belépett a newyorki Rillom és Reas-bankház is. A két bankház belépésével egy időben hírek kelt, hogy a kölcsön első részletét a francia Blaire, második részletét a két amerikai csoport folyósítaná.

Popoviciu Mihály pénzügyminiszter ma meglátogatta a Banca Nationalát. Hosszas megbeszéléseket folytatott a stabilizációs kölcsönrel, valamint a bank helyzetére vonatkozólag Burileanu bankkormányzóval.

Popoviciu Mihály ma újabb ajánlatot tett az angol és német csoportoknak a kölcsönre vonatkozólag. Az ajánlat alapja a petrolium-törvény oly irányú módosítása, hogy a kormány nemcsak lehetővé teszi, de elősegíti a külföldi tőke elhelyezkedését.

La Feuille de Jour szerint Schröder londoni bankár a liberális kormány távozása alkalmával táviratilag tudatta az érdekeltekkel, hogy a tárgyalások nem szakadtak meg s minden ezirányú hírt megcáfolt.

A francia amerikai csoport bucaresti-i

megbizottai bejelentették, hogy megbizók készséggel állanak a kormány rendelkezésére.

Schacht a Reichsbank kormányzója közölte Petrescu Comannel, hogy a Reichsbank hajlandó résztvenni a stabilizációs kölcsönben. Elhatározását Merreau-val a francia bank kormányzójával is közölte.

Az Adeverul szerint a kormány akár azonnal megköthetné a kölcsönt, mivel a pénzcsoportok élükön a francia bankokkal hajlandóak erre. Azonban a kormány nyugodt, mert általában olyan ajánlatok fekszenek, melyeknek elejtése nem lenne tanácsos.

Késő este érkezett berlini távirat szerint az érdekelt bankcsoportok elhatározták, hogy a legelőnyösebb feltételek mellett 250 millió dolláros kölcsönt nyújtanak Romániának, amelyből 130 millió azonnal esedékes volna.

Ez a döntés a Dillon és Reas-bankház kívánására történt, amely bankház már a múltban is határozottan kijelentette, hogy csak akkor támogatja a román kölcsönt, ha a nemzeti-parasztpárt kerül kormányra.

Zürichben 3.13, Párisban 15.50 a lej.

Helyi valutaárak. (November hó 13.)
Kifizetések: Berlin 39.72, Newyork 166.25, London 807.50, Páris 6.51, Milánó 8.73, Prága 4.94, Budapest 29.05, Zágráb 2.92.50, Bécs 23.42, Zürich 32.05. — Áru: Márka 39.50, dollár 165.50, angol font 805, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.20, dinár 2.90, osztrák schilling 23.50, svájci frank 32. — Pénz: Márka 39, dollár 165, angol font 800, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 29, dinár 2.85, osztrák schilling 23.30, svájci frank 31.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (November hó 13.)
Berlin 123.72.50, Amsterdam 208.60, Newyork 519.60, London 2519.50, Páris 20.29.75, Milánó 27.21.25, Prága 15.40, Budapest 90.61.50, Belgrád 9.12.75. Bucaresti 3.13, Varsó 58.25, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdezárlat. (November hó 13.)
Berlin 123.71, Amsterdam 208.57.50, Newyork 519.60, London 2519, Páris 20.29.50, Milánó 27.22, Prága 15.40, Budapest 90.61.50, Belgrád 9.13, Bucaresti 3.13, Varsó 58.25, Bécs 73.

Bucaresti-i tőzsdezárlat. (November hó 13.)
Devizák: Páris 6.55, Berlin 39.75, London 807.50, Newyork 166, Milánó 8.72, Zürich 32, Bécs 23.45, Prága 4.94, Budapest 29. — Valuták: Napoleon 648, márka 39.70, léva 1.24, török lira 0.84, angol font 810, francia frank 6.60, svájci frank 32.50, olasz lira 8.76, drachma 2.15, dinár 2.95, dollár 165.75, lengyel zloty 18.75, osztrák schilling 23.50, pengő 29.50, cseh korona 4.95.

= Népszerű gazdasági kultúrest. Ma, szerdán este 9 órakor lesz a Kulturpalota kistermében a kereskedelmi testület népszerű gazdasági előadásainak az elseje. Dr. Ráczy Sándor aradi ügyvéd, a gyakorlati gazdasági működéséből épügy, mint cikkeiből és előadásai-

ból jól ismeri közgazdasági férfi mutatja be „A modern gazdaság organizációja” cím alatt azoknak a világszervezeteknek titkait, amelyek ma a legkisebb kereskedelmi és gazdasági vállalat sorsát is eldöntik. Az előadásra a Kereskedelmi Testület külön meghívókkal hívta meg tagjait és az érdeklődőket. Belépődíj nincs.

= Elrongyolódott bankjegyek becserélése. A Kereskedelmi és Iparkamara felhívja a kereskedők, iparosok, bankok és társaságok figyelmét, hogy az elrongyolódott bankjegyeket ne hozzák többé forgalomba, hanem cseréeljék be a Banca Nationalánál. A piszkos és elszakadt bankjegyek 100-as kötegekben, külön az 5, 20, 100, 500 és 1000 lejes címletek, úgy rakandók össze, hogy a bankjegyek számai és aláírásai mindig felül legyenek.

= Likvidál a Pankotai Mezőgazdasági és Ipari R.-t. Néhány héttel ezelőtt megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradi Patria Fatermelő R.-t. megvette a Pankotai Mezőgazdasági és Ipari R.-t. erdőségeit. Tekintettel arra, hogy a Pankotai Mezőgazdasági és Ipari R.-t. ezzel a tranzakcióval elvesztette működésének alaplehetőségét, a cég kimondotta, hogy likvidál. A likvidálás már meg is kezdődött és a Pankotai Mezőgazdasági és Ipari R.-t. tisztviselőinek nagyrészt a Patria Fatermelő vette át.

= Megindult a közvetlen kereskedelem Románia és Oroszország között. Constantából jelentik: Ma hajnalban egy orosz tehergyőzős futott be a constantai kikötőbe, amely 250 tonna beszállított halat szállított Odesszából. A békekötés óta ez az első eset, amikor Oroszország és Románia között közvetlenül bonyolítottak le áruszállítást. Kereskedői körökben remélik, hogy a két ország közötti közvetlen kereskedelmi kapcsolat mielőbbi megteremtésére ez a szállítmány döntő hatással lesz.

Cenzurat: Prefectura Judetului.
Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Weinbergerek tülekedése az örökségért.

(Arad, november 13.) Az Aradi Közlöny által elsőnek jelentett legendás, több aradi Weinberger-családot is közelről érdeklő Weinberger-féle amerikai örökségért folytatott harc frontja Csehszlovákiában mindinkább szélesül, s az óriási hagyatéokra igényt tartók száma egyre növekedik. Most már nemcsak az Ungvár környéki, hanem az összes csehszlovákiai Weinbergerek is megmozdultak és mindannyian reménykedve hiszik, hogy valami rokon kapcsolatban vannak az örökség-hagyóval. Vagy legalább is szeretnének lenni...

Az ungvári zsidó hitközségi irodába naponta tömegesen érkeznek érdeklődő levelek nemcsak Podkarpatszka Ruszból, hanem Csehszlovákia minden részéből is. Oderberg, Olmütz, Kralovány, Roznava, Párkány, Koscice, Nagyszőlős és Munkács Weinbergerei azok, akik lázasan kutatnak olyan adatok után, melyekkel bebizonyíthatják, hogy leszármazottjai az örökség-hagyónak. De főleg a munkácsiak vannak lázban, mert mint a nyomozás során kiderült: Weinberger Móritz Amerikába való kivándorlása előtt, hosszú ideig Munkácson is tartózkodott, ahol rokonai éltek s akadnak olyanok is, akik azt állítják, hogy még élnek Munkácson olyan öregemberek, akik vissza tudnak emlékezni arra az időre, amikor a később dollármilliomossá vált Weinberger Móritz, mint péktanonc dolgozott — Munkácson.

NYILTER.

E rovat alatt közlőttekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS!

Nagyrabecsült pártfogóim szives tudomására adom, hogy boldogemlékü fiam elhunyt, továbbá idős voltom miatt uriszabóságomat Scheer és Mayer uraknak adtam át. Utódaim elsőrendű szakemberek és így kérem pártfogóimat, hogy bizalmukkal őket mindenkor megtisztelni sziveskedjenek. — Pártfogóimnak irányomban jóindulatát hálásan köszönöm.

6174

Teljes tisztelettel: Kiss András.

ÉRTESETÉS.

A n. é. közönség szives tudomására adjuk, hogy Aradon, a városházával szemben levő régi, jöhrnevéü

uriszabóság!

Kiss András és Fia óegtől átvettük. Elődeink nyomán haladva, minden törekvésünk az leendő, hogy nagybecsű pártfogóink megelégedését kiérdemeljük. Üzletünkben elsőrendű angol szövetek állandóan rakáson s így a legegységesebb térifiruhak, felöltők a legolcsóbb árárt készülnek.

Szives pártfogást kér:

6174

Scheer és Mayer.

Bolthelyiség

a Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) es Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legélénkebb helyen,

azonnalra kiadó.

Cim az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.

Adótárgyalások közelednek

Vizsgálta felül könyveit, könyvek ellenőrzését, mérlegek készítését orakönyvelést, magyar, román, német levezést vállal és könyvelési tanácsokat ad igen mérsékelt díjazásért adótárgyalásokban igen jártas mérlegképes, ídkönyvelő.

Cim: szivességből Kuleszer papírüzletben megtudható. 6163

Ha Curtici-ra

utazik, vagy autókirándulást tesz erre a közeli határállomásra, keresse fel:

Jovitu Jenő vasúti vendéglő

éttermét,

ahol jól, olesón és ízletesen étkezhet. 4918

KITÜNO FAJBOROK!

Hócipő, sárcipő,

autó-köppeny, autó-tömlő és egyéb gummi dolgok készítését és javítását jutányosan vállalja: 6084

Varga Sándor góvulka nízáló volt Batthyány-u. 11. Kohn-ház az udvaron.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Gyorsjáratu teher-

autóval

szállítást

helyben és vidékre vállalkoz.

Institoris Ferenc

Arad. Luther-u. 2. l. emelet. 6177

Utlevélvizumokat

vagy bármely megbízást

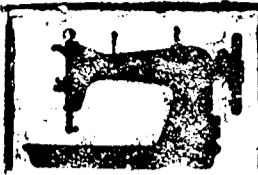
Clujon, Timisoaran, Bucurestiben

a legmegbízhatóbban

Arad legrégebbi vizumirodája

Sándor Ferenc

cég intézetei el. Megye házzal szemben.

Tekintse meg legújabb varrógép modelljeimet.

A technika csodái. 6164

HAMMER VILMOS

ARAD, PIATA AVRAM IANCU NO. 5-6.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szöveghétköznap 4. vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8. Melvo 10 Lel. A legrövidebb hirdetés ára 10 szöveg hétköznap 40. vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel írt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. Csak válaszhívveggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Aláíratok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal állja meg.

LEVELEZÉS.

EGY ROKONLÉLEK ma, szerdán este okvetlenül jöjjön 7 órakor a Szent Antal-uccába. 6162

DURA

elemek angro és de. ill. Varga és Rosenfeld-nél Arad, Central-szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

JOLFOZÓ mindenek szakácsnő felvétetik volt Weitzer-u. 2., kefési-üzletben. 6175

RÖVIDÁRUBAN jártas kiszolgáló kisasz szonyt keres azonnali belépésre Irina csipkélhez, volt Weitzer János-u. 11. 6161

EGY ÜGYES SZOBALÉNY jó bizonyítvánnyal uriházhoz felvétetik. Jelentkezni délután fél 6 és 6 között az Aradi Közlöny kiadóiban. 500

PÉNZBESZEDŐK — eladók felvétetnek „Singer“ varrógépek részletfizetésre való eladására „Singer“ Bourne & Co. Boulevardul Regele Ferdinand 17. 10506

SOFFÖR fiatal, nőtlen, Ford kocsihoz azonnal állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 250

SZAKÁCSNÓ jó bizonyítvánnyal uriházhoz felvétetik. Jelentkezni délután fél 6 és 6 között az Aradi Közlöny kiadóiban. 500

SOFFÖR diplomával bíró, szakképzett lakatos és szerelő, fiatal, nőtlen, állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 280

ÜGYVÉDJELÖLTET, perfekt románt és teljes gyakorlattal keresek lehetőleg azonnali belépésre. Dr. Kollin Jakab ügyvéd, Ineu, Aradmegye. 6140

LAKÁS.

ÜRES szoba esetleg konyhasználattal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 6166

LÉPCSŐHAZI, különbejáratú, kényelmesen butorozott szoba azonnal kiadó. Radulescu Bocskay-tér 7. földszint. 6171

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnali

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1857

BUTOROZOTT szoba lépcsőházi bejárattal kiadó. Cim Löbl hírlapiroda. 6172

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADÓ 10-es cséplőgarnitúra, magyar állam eredeti magánjáró, alacsony és magasnyomású Bagosi Testvérek, Erdőgyarak, Bihar megye. 6143

GYÖNYÖRŰ ÜVEGDISZTÁRGYAK (kristály stb.) vitrinek, szönyegek, kredecsek, bördök, bundák, szőnyeg, uriszoba, csillár, ebédlő, háló és szalon berendezések, antik sekretérek, komódok, és szalon berendezések, fotelok, székek, antik és modern asztalok, velem cél tükrök, aranyozott konsol tükrök, nagy álló rézóra, antik könyvszekrény, meissenai porcellánok, és girandók, antik órák, festmények, márvány szobrok, zongorák, asztali tükrök, börgarnitúra, fali tálak, márványtetejű asztalkák, virágállvány, szamcvarok, pipatórium, kina ezüst, moka servise, lyoni selvem sál, vitrin és ajándéktárgyak stb. eladók Salgóiné bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MÉGBIZOIM részére keresek antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, disztárgyakat, vitrineket, stb. Kivánatra házhöz is megyek. Salgóiné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón tanítok. Volt Fábian Gábor-u. 1. földszint 5971

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Közhirre tétetik, hogy 1928. november hó 17-én délután fél 4 órakor Aradon, Str. Chendi 1-3. szám alatt, az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár r. t. helyiségében késedelmes adós terhére az alant felsorolt kereskedelmi kezizálogként beraktározott áruk egy, vagy több tételben a legtöbbet ígérőnek alulírott közjegyző közbenjöttével nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatnak.

Circa 2.800 gram arany áru

600 gram ezüst áru

14 drb. briliáns ékszer és

3 drb. női szörme bunda.

Közlebbi felvilágosítások Aradon, Str. Alexandri 3. szám alatti közjegyzői irodában a hivatalos órák alatt nyerhetők.

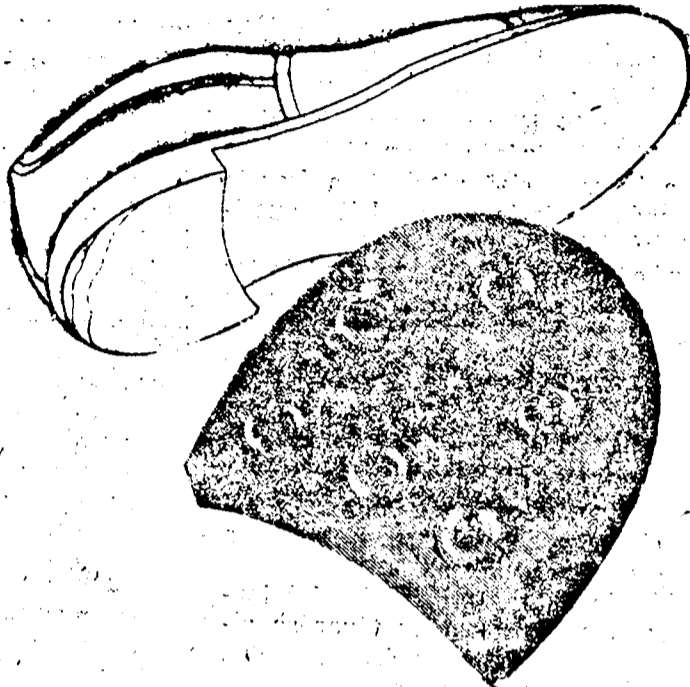
Dr. Silviu Pascuțiu, közjegyző.

6173

Határozzon önként a

legközelebbi cipőjavításnál!

Nem bősarkot

Palma sarkot!

Egészség és lakarékoság szempontjából.

Okosság és haladás alapján!

Legolcsóbb lej, pengő- és dollár-kölcsönöket

házaikra és földekre azonnal folyósítottak Haász Albert Irodája Arad, Strada Eminescu 12. sz. (Deák Ferenc-u.)

Szakácsnőt

keresek, aki már volt vendéglőben alkalmazva. Cim:

OYÖRFY „MUKES“ irodájában. 15305

Boltkezelőt keres

Peregul-Mic (Kisperegli) Hangya Szövetkezet

azonnali belépésre.

Ovadékképes egyének jelentkezhetnek Hangya raktár Arad. 6165

Maculatura papir 5 kgros

osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóiban.

MUZSAY JÓZSEF

ARAD, színházzal szemben

Férfi öltöny tiszta gyapjú L. 1750
Férfi öltöny divatszínben... „ 2450
Sötétkék és fekete öltöny la. „ 2750
Őszi és téli felöltő... „ 1950
Ujster-Double la. „ 2450
Fekete téli kabát szörme sál gallér „ 2650
Divat szabóság! 4818

Őszi és téli árjegyzéke:

Iskola öltöny előírás szerint L. 1600
Börkabát la. minden színben „ 3900
Fregoli raglán... „ 2000
Gummi kabát... „ 800
Trench-coats la. „ 2500
Angol posztó raktár!

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

VIZUMOK követségeknél Utlevélhosszabítások, C.F.R. bérletek

!! Künstler-vizumiroda !!

Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintéző.